

16.4.2024

A9-0439/ 001-001

GROZĪJUMI 001-001

iesniegusi Ekonomikas un monetārā komiteja

Ziņojums

Esther de Lange, Margarida Marques

A9-0439/2023

Ekonomikas politikas efektīva koordinācija un budžeta daudzpusēja uzraudzība

Regulas priekšlikums (COM(2023)0240 – C9-0150/2023 – 2023/0138(COD))

Grozījums Nr. 1

EIROPAS PARLAMENTA GROZĪJUMI*

Komisijas priekšlikumā

2023/0138 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 6. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

* Grozījumi: jaunais vai grozītais teksts ir norādīts *treknā slīprakstā*; svītrojumi ir apzīmēti ar simbolu **■**.

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas atzinumu (zemspvītras piezīme),

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Dalībvalstu ekonomikas politikas virzienu koordinēšana Savienībā, kā paredzēts Līgumā par Eiropas Savienības darbību (LESD), atbilst stabilu cenu, stabilas publisko finanšu un monetārās sistēmas un ilgtspējīgas maksājumu bilances pamatprincipiem.
- (2) Stabilitātes un izaugsmes pakts (SIP), ko sākotnēji veidoja Padomes Regula (EK) Nr. 1466/97¹, Padomes Regula (EK) Nr. 1467/97 (1997. gada 7. jūlijs)² un Eiropadomes 1997. gada 17. jūnija Rezolūcija par Stabilitātes un izaugsmes paktu³, ir balstīts uz mērķi nodrošināt stabilas un ilgtspējīgas publiskās finanses kā līdzekli, lai stiprinātu nosacījumus cenu stabilitātei un spēcīgai ilgtspējīgai izaugsmei, kuras pamatā ir finanšu stabilitāte, tādējādi atbalstot Savienības mērķu sasniegšanu attiecībā uz ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi, **kvalitatīvu nodarbinātību un konkurētspēju**.
- (3) Fiskālās pārvaldības sistēma, kas ir šīs regulas priekšmets, ir daļa no Eiropas pusgada, kas ietver arī dalībvalstu plašākas ekonomikas, nodarbinātības **un attiecīgās sociālās** politikas koordināciju un uzraudzību saskaņā ar LESD 121. un 148. pantu, **tostarp Eiropas sociālo tiesību pīlāru un saistītos konkrētām valstīm adresētos ieteikumus**.
- (4) Sociālo partneru, pilsoniskās sabiedrības organizāciju un citu attiecīgo ieinteresēto personu iesaistīšana Eiropas pusgadā ir būtiska, lai nodrošinātu atbildību un pārredzamu un iekļaujošu politikas veidošanu.
- (5) Savienības ekonomikas pārvaldības sistēma būtu jāpielāgo, lai labāk ņemtu vērā fiskālā stāvokļa pieaugošo nevienbīgumu, valsts parāda problēmas un cita veida neaizsargātību dalībvalstīs. Spēcīgā politiskā reakcija uz Covid-19 pandēmiju izrādījās ļoti efektīva, lai mazinātu krīzes radīto ekonomisko un sociālo kaitējumu, tomēr krīzes rezultātā ievērojami palielinājās publiskā un privātā sektora parāda attiecība, uzsverot, cik svarīgi ir pakāpeniski, noturīgi un izaugsmi veicinošā veidā samazināt parāda attiecību līdz piesardzīgam līmenim un novērst makroekonomisko nelīdzsvarotību, vienlaikus pievēršot pienācīgu uzmanību nodarbinātības un sociālajiem mērķiem. Tajā pašā laikā Savienības ekonomikas pārvaldības sistēma būtu jāpielāgo tā, lai palīdzētu risināt vidēja termiņa un ilgtermiņa problēmas, ar kurām saskaras Savienība, cita starpā panāktu taisnīgu zaļo un digitālo pārkārtošanos, ietverot Klimata aktu⁴, nodrošinātu enerģētisko drošību un atvērtu stratēģisko autonomiju, risinātu demogrāfiskās pārmaiņas,

¹ Padomes Regula (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu (OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.).

² Padomes Regula (EK) Nr. 1467/97 (1997. gada 7. jūlijs), par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L 209, 2.8.1997., 6. lpp.).

³ Eiropadomes Rezolūcija par Amsterdamas Stabilitātes un izaugsmes paktu (1997. gada 17. jūnijs) (OV C 236, 2.8.1997., 1. lpp.).

⁴ Eiropas Klimata aktā ir paredzēts mērķis līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti Savienības mērogā un Savienības iestādēm un dalībvalstīm noteikta prasība palielināt pielāgošanās spēju, kam nepieciešamas ievērojamas publiskās investīcijas nolūkā samazināt klimata pārmaiņu radīto negatīvo sociālekonomisko ietekmi uz ES un tās dalībvalstīm, cita starpā negatīvo ietekmi uz izaugsmi un fiskālo stabilitāti.

stiprinātu sociālo un ekonomisko noturību un īstenotu Stratēģisko kompasu drošībai un aizsardzībai, un tas viss prasa reformas un ilgtspējīgu un augstu investīciju līmeni turpmākajos gados.

- (6) Savienības ekonomikas pārvaldības sistēmas pamatā vajadzētu būt parāda atmaksājamībai, **investīcijām un reformām, Savienības kopīgajām prioritātēm** un ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei **un noturībai**, un tāpēc dalībvalstis būtu jādiferencē, ņemot vērā to valsts parāda problēmas un pieļaujot konkrētām valstīm raksturīgas fiskālās trajektorijas, **kā arī būtu jānodrošina konsekvence Savienībā kopumā, tostarp eurozonā.**
- (6a) **Ir jā saglabā augsts publisko investīciju līmenis, lai sasniegtu ekonomikas pārvaldības sistēmas reformas galvenos mērķus, kā noteikts šajā regulā, un pievērstos Savienības pašreizējām un turpmākajām prioritātēm. Minēto sistēmu varētu stiprināt ar kopēju investīciju instrumentu Savienības līmenī. Tādu instrumentu kā SURE vai NGEU īstenošanā gūtā pieredze varētu kalpot par iedvesmas avotu turpmākiem instrumentiem, kas vērsti uz fiskālās pārvaldības sistēmas atbalstīšanu.**
- (7) LESD 121. panta 2., 3. un 4. punktā un 148. panta 4. punktā izklāstītajai daudzpusējās uzraudzības procedūrai saskaņā ar sīkāk izstrādātiem noteikumiem būtu jāuzrauga visas norises ekonomikas un nodarbinātības jomā katrā dalībvalstī un Savienībā. Tas ietver makroekonomiskās nelīdzsvarotības atklāšanu un pārmērīgas nelīdzsvarotības novēršanu un koriģēšanu, kā izklāstīts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulās (ES) Nr. 1174/2011¹ un (ES) Nr. 1176/2011². Lai uzraudzītu šādas norises ekonomikas un nodarbinātības jomā, dalībvalstīm būtu jāsniedz informācija vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu veidā.
- (7a) **Saskaņā ar LESD 148. panta 4. punktu Komisija saskaņā ar sociālās konverģences sistēmu vienotajā nodarbinātības ziņojumā konstatē augšupējas konverģences riskus dalībvalstīm un pēc tam publicē sociālās konverģences ziņojumus tām dalībvalstīm, attiecībā uz kurām tā ir konstatējusi, ka tās saskaras ar augšupējas sociālās konverģences riskiem. Daudzpusējās uzraudzības pasākumu secinājumiem par konkrētām valstīm būtu jānodrošina ieguldījums konkrētām valstīm adresētajos Komisijas ieteikumos.**
- (8) Tādēļ būtu jāparedz sīki izstrādāti noteikumi par valsts vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu saturu, iesniegšanu, novērtēšanu un uzraudzību, lai veicinātu parāda atmaksājamību, **investīcijas un reformas, Savienības kopīgās prioritātes** un ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi dalībvalstīs un novērstu pārmērīgu valsts budžeta deficītu, izmantojot vidēja termiņa plānošanu.
- (9) Valsts vidēja termiņa fiskālajos un strukturālajos plānos būtu jāapvieno katras dalībvalsts fiskālo un strukturālo reformu un investīciju saistības, un šiem plāniem vajadzētu būt Savienības ekonomikas pārvaldības sistēmas stūrakmenim. Katrai dalībvalstij būtu jāiesniedz vidēja termiņa plāns, kurā izklāstīta tās **neto izdevumu** trajektorija, kā arī prioritārās publisko investīciju un reformu saistības, kas kopā nodrošina ilgtspējīgu un pakāpenisku parāda samazināšanu un ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi, izvairoties no procikliskas fiskālās politikas, kā arī plašākas reformu un investīciju saistības, cita starpā attiecībā uz **Eiropas zaļo kursu, Eiropas sociālo tiesību pīlāru, Digitālās desmitgades politikas programmu 2030. gadam un Stratēģisko kompasu drošībai un aizsardzībai. Šajos valsts plānos būtu arī jānovērtē publisko investīciju nepietiekamība, jo īpaši tādēļ, lai sasniegtu minētās Savienības**

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1174/2011 (2011. gada 16. novembris) par izpildes pasākumiem pārmērīgas makroekonomiskās nelīdzsvarotības koriģēšanai eurozonā (OV L 306, 23.11.2011., 8. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību (OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.).

kopīgās prioritātes. Atvēršanas un noturības mehānisma darbības laikā¹ būtu pienācīgi jāņem vērā saistības, kas uzņemtas nacionālajos atvēršanas un noturības plānos.

- (10) Kohēzijas politikas fondi arī ir sinhronizēti ar Eiropas pusgada procesu. Izstrādājot valsts vidēja termiņa fiskālos un strukturālos plānus, būtu pienācīgi jāņem vērā arī ES budžeta ilgtermiņa investīciju politika, kohēzijas politikas investīcijas un reformas. Katrai dalībvalstij būtu arī jāpaskaidro, kā tās valsts vidēja termiņa fiskālais un strukturālais plāns nodrošinās saskaņotību **un — attiecīgā gadījumā — papildināmību** ar ES programmu izdevumiem, kas pilnībā atbilst ES fondu ieņēmumiem un attiecīgajam valsts līdzfinansējumam.
- (11) Pirms valsts vidēja termiņa fiskālā un strukturālā plāna iesniegšanas būtu jānotiek tehniskam dialogam ar Komisiju, lai nodrošinātu atbilstību šīs regulas noteikumiem **un vienlīdzīgu attieksmi pret dalībvalstīm. Tehniskais dialogs būtu pienācīgi jādokumentē, lai nodrošinātu pārredzamību un pārskatatbildību attiecībā pret Eiropas Parlamentu.** Pamatojoties uz Komisijas ieteikumu **apvienojumā ar Eiropas Fiskālās padomes (EFP) atzinumu par Savienības dimensiju un neatkarīgas fiskālās iestādes sākotnējo atzinumu par attiecīgās dalībvalsts plānu**, Padomei būtu jānosaka neto izdevumu trajektorija un jāapstiprina reformu un investīciju saistības, to starpā tās, kas pieņemtas, lai vajadzības gadījumā pagarinātu korekcijas periodu.
- (12) Lai vienkāršotu Savienības fiskālo sistēmu un palielinātu pārredzamību, vienotam darbības rādītājam, kas balstīts uz parāda atmaksājamību, būtu jākalpo par pamatu fiskālās virzības noteikšanai un ikgadējai fiskālajai uzraudzībai katrā dalībvalstī. Šā vienotā darbības rādītāja pamatā vajadzētu būt valsts finansētiem neto primārajiem izdevumiem, t. i., **publiskajiem izdevumiem**, no kuriem atskaitīti **procentu izdevumi**, diskrecionārie ieņēmumu pasākumi, **izdevumi** par Savienības programmām, **ko pilnībā sedz ieņēmumi** no Savienības fondiem, **valsts izdevumi par Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu ar maksimālo robežvērtību 0,25 % apmērā no IKP, bezdarbnieku pabalstu izdevumu cikliskie elementi un izmaksas, kuras saistītas ar līdzekļu aizņemšanas izdevumiem saistībā ar nacionālajiem Atvēršanas un noturības mehānisma plāniem.** Šis rādītājs ļauj veikt makroekonomisko stabilizāciju, jo to neietekmē automātisko stabilizatoru darbība, cita starpā ieņēmumu un izdevumu svārstības ārpus valdības tiešas kontroles.
- (13) Lai **sāktu valstu** vidēja termiņa **fiskālo un strukturālo plānu izstrādi**, Komisijai būtu jānodrošina **vidēja termiņa valsts parāda prognozēšanas sistēma, kuras pamatā ir parāda atmaksājamības analīzes metodika un makroekonomiskā prognoze un pieņēmumi attiecībā uz katru dalībvalsti. Attiecībā uz dalībvalstīm, kuru valsts parāds pārsniedz atsauces vērtību 60 % no IKP vai kuru valsts budžeta deficīts pārsniedz atsauces vērtību 3 % no IKP, būtu jānāk klajā ar atsauces trajektoriju, lai precizētu minimālo fiskālo korekciju**, kas ļauj ticami samazināt attiecīgās dalībvalsts parāda trajektoriju, **lai panāktu parāda ilgtspējīgu samazināšanu**, vai saglabā parādu piesardzīgā līmenī. ■ Parāda samazināšanas ilgtspējai būtu jāizriet no atbilstošas fiskālās politikas.
- (13a) **Atsauces trajektorijas izstrādes nolūkā Komisijai un attiecīgajai dalībvalstij būtu jāiesaistās dialogā, lai novērtētu atsauces trajektorijas atbilstību šīs regulas noteikumiem. Minētā dialoga ietvaros dalībvalsts var nolemt iesniegt Komisijai priekšlikumu par trajektoriju. Ja dialoga rezultātā Komisija un attiecīgā dalībvalsts nav vienprātis par to, vai priekšlikums par atsauces trajektoriju atbilst šīs regulas noteikumiem, Komisijai būtu jānāk klajā ar atsauces trajektoriju, kas atbilst šajā regulā noteiktajām prasībām.**
- (14) **Atsauces trajektorijai būtu arī jānodrošina, ka valsts budžeta deficīts tiek samazināts un saglabāts zem atsauces vērtības 3 % no iekšzemes kopprodukta (IKP). Tai būtu arī jānodrošina,**

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atvēršanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.).

ka korekcijas periodā valsts parāda attiecība stabilizējas un katru gadu prognozēšanas periodā samazinās vidēji par vismaz vienu procentpunktu no parāda pret IKP dalībvalstīs, kuru parāda attiecība pret IKP pārsniedz 90 %, un vismaz pusi procentpunkta dalībvalstīs, kuru parāda attiecība pret IKP ir 60 % līdz 90 %.

- (15) Lai novērtētu, vai ir vajadzīgas turpmākas korekcijas valsts vidēja termiņa fiskālā un strukturālā plāna četru gadu īstenošanas perioda beigās, [] būtu [] jāierosina jauna *atsauces* trajektorija, ja dalībvalsts parāds joprojām pārsniedz atsaucē vērtību 60 % no IKP vai tās valsts budžeta deficīts pārsniedz atsaucē vērtību 3 % no IKP.
- (16) *Pirms valsts vidēja termiņa fiskālā un strukturālā plāna iesniegšanas ikvienai dalībvalstij būtu jāapspriežas ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, tostarp reģionālajām pašvaldībām, un šīs apspriešanās rezultāti jāpievieno plāna pielikumā.* Katrā valsts vidēja termiņa fiskālajā un strukturālajā plānā būtu arī jānorāda *arī* tā statuss saistībā ar valsts procedūram, proti, vai [] plāns ir apstiprināts parlamentā *un — attiecīgā gadījumā —* vai valsts parlamentam bija iespēja apspriest Padomes ieteikumu par iepriekšējo plānu un [] jebkādu citus Padomes ieteikumus vai lēmumus vai jebkādu Komisijas brīdinājumus.
- (16a) *Jauna valdība dalībvalstī var Komisijai iesniegt jaunu vai pārskatītu valsts vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu. Tomēr, ja pastāv objektīvi apstākļi, kas liedz īstenot plānu, dalībvalsts var pieprasīt iespēju iesniegt Komisijai pārskatītu plānu ne vēlāk kā 12 mēnešus pirms tābrīža plāna beigām. Ar jaunu vai pārskatītu valsts vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu mainīt vai atcelt sākotnējā plānā ietvertās investīcijas vajadzētu tikai tad, ja to atcelšana dalībvalstij nerada nepamatotas papildu izmaksas.*
- (17) Ja dalībvalstis *atsauces trajektorijā* izmanto pieņēmumus, kas atšķiras no Komisijas standarta vidēja termiņa parāda prognozēšanas sistēmas *un makroekonomiskajām prognozēm un pieņēmumiem*, tām šīs atšķirības būtu jāizskaidro un pienācīgi jāpamato pārredzamā veidā un pamatojoties uz pamatotiem ekonomiskiem argumentiem, *risinot dialogu ar Komisiju par atsaucē trajektoriju.*
- (18) Tā kā vidēja termiņa fiskālā un strukturālā plāna beigās dalībvalstīm varētu rasties papildu izmaksas, piemēram, novecošanas izmaksas vai nelabvēlīga procentu un izaugsmes tempa starpība, tām būtu jānodrošina, ka nominālā bilance korekcijas perioda beigās būs pietiekama, lai nodrošinātu, ka deficīts ilgstoši saglabājas zem atsaucē vērtības 3 % no IKP.
- (19) Lai nodrošinātu iespēju pienācīgi mijiedarboties vienotajai Savienības sistēmai un valsts budžeta struktūrām, Komisijas novērtējuma pamatā vajadzētu būt vienīgi valsts finansēto neto primāro izdevumu tendencēm. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai noteikt savus valsts budžeta mērķus dažādu rādītāju izteiksmē, piem., kā strukturālo bilanci, ja tas paredzēts to valsts budžeta struktūrā.
- []
- (21) Lai nodrošinātu vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu īstenošanu, Komisijai un Padomei būtu jāuzrauga šajos plānos Eiropas pusgada ietvaros uzņemtās reformu un investīciju saistības, pamatojoties uz dalībvalstu iesniegtajiem gada progresu ziņojumiem un saskaņā ar LESD 121. un 148. panta noteikumiem. Šajā nolūkā tām būtu jāiesaistās Eiropas pusgada dialogā ar Eiropas Parlamentu *un vidēja termiņa fiskālā un strukturālā plāna dialogā ar Eiropas Parlamenta atbildīgo komiteju. Komisijai būtu jāņem vērā elementi, kas izriet no minētajos dialogos paustajiem viedokļiem.*
- (21a) *Eiropas Parlaments būtu regulāri, strukturēti un pienācīgi jāiesaista Eiropas pusgadā. Padomei un Komisijai būtu regulāri jāziņo Eiropas Parlamentam par šīs regulas piemērošanu un savos ziņojumos jāiekļauj saskaņā ar šo regulu veiktās daudzpusējās uzraudzības rezultāti. Lai nodrošinātu pārredzamību un pārskatatbildību šīs regulas piemērošanā, Komisijai būtu — attiecīgā gadījumā saskaņā ar atbilstīgiem konfidencialitātes nosacījumiem — vienlaikus un ar vienādiem noteikumiem jānosūta Eiropas Parlamentam*

un Padomei attiecīgie dokumenti un informācija, piemēram, dalībvalstu iesniegtie vidēja termiņa fiskālie un strukturālie plāni un ierosinātā neto izdevumu trajektorija, parāda atmaksājamības novērtējumi un pārskats par Komisijas provizoriskajiem konstatējumiem par progresu plānu īstenošanā.

- (22) Lai nodrošinātu pakāpeniskāku parāda samazināšanu, korekcijas periodu var pagarināt maksimāli par trīs gadiem, ja dalībvalsts savu vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu pamato ar pārbaudāmu reformu un investīciju saistību kopumu ar noteiktiem termiņiem, kas visumā **parasti**: veicina izaugsmi **un noturību**, atbalsta fiskālo stabilitāti, pievēršas Savienības kopīgajām prioritātēm, īsteno attiecīgos ieteikumus, kas adresēti konkrētai dalībvalstij Eiropas pusgada ietvaros, un atbilst investīciju prioritātēm, kuras noteiktas konkrētās valstīs **1**. **Pienācīgi pamatotos gadījumos dalībvalstij var atļaut pievērsties vairākiem, bet ne visiem minētajiem kritērijiem attiecībā uz tās reformu un investīciju kopumu, kas kalpo par pamatu korekcijas perioda pagarināšanai.**
- (23) Lai nodrošinātu taisnīgu un pārredzamu procesu, reformu un investīciju saistības būtu jānovērtē, izmantojot vienotu Savienības sistēmu. Atvēršanās un noturības mehānisma darbības laikā nacionālajos atvēršanās un noturības plānos **ietvertajām saistībām** attiecīgā gadījumā **būtu jāatbilst reformu un investīciju kopumam, lai varētu** pagarināt korekcijas periodu. Reformu un investīciju kopumam, kas ir fiskālās korekcijas perioda pagarināšanas pamatā, vajadzētu būt samērīgam ar valsts parāda problēmu pakāpi, kā noteikts parāda atmaksājamības uzraudzības instrumenta jaunākajā atjauninājumā, un ar problēmām saistībā ar izaugsmi vidējā termiņā dalībvalstī, **tostarp demogrāfiskām problēmām**. Paredzams, ka dalībvalstīs, kurās valsts parāda problēmas ir saistītas ar ievērojamām problēmām vidēja termiņa izaugsmei, reformu un investīciju kopums novērsīs arī šķēršļus vidēja termiņa izaugsmei.
- (24) Reformu un investīciju saistību **kopumam**, kas ierosināts valsts vidēja termiņa fiskālajos un strukturālajos plānos, būtu **aktīvi jāpalīdz īstenot** Savienības **kopīgās prioritātes**. **Komisijai, novērtējot dalībvalsts ierosināto neto izdevumu trajektoriju, būtu jāpievērš īpaša uzmanība šim ieguldījumam**. Minētajam reformu un investīciju saistību kopumam būtu arī jāatbilst to valsts stratēģiju īstenošanai, kuras attiecīgā dalībvalsts ierosinājusi attiecīgo Savienības prioritāšu īstenošanai, **un atvēršanās un noturības plāniem** Atvēršanās un noturības mehānisma darbības laikā, **kā arī jebkādiem Savienības investīciju instrumentiem, kas vērsti uz Savienības kopīgajām prioritātēm vai kam ir tāds pats mērķis kā Atvēršanās un noturības mehānismam**.
- (25) Ja pārbaudāmais reformu un investīciju saistību kopums ar noteiktiem termiņiem, kas ir pamatā pakāpeniskākai neto izdevumu trajektorijai, netiek izpildīts paredzētajā termiņā, Padome pēc Komisijas ieteikuma var ieteikt korekcijas paātrināt, t. i., saīsinot neto izdevumu trajektorijas pagarinājumu.
- (26) Lai sniegtu informāciju izpildes darbībām, jo īpaši ziņojumam saskaņā ar LESD 126. panta 3. punktu, Komisijai būtu jāizveido kontroles konts katrai dalībvalstij, lai sekotu līdzi dalībvalstī novērotajām neto izdevumu gada novirzēm no Padomes noteiktās neto izdevumu trajektorijas, laika gaitā summējot minētās novirzes. **Būtu jāuzskata, ka dalībvalsts nenodrošina atbilstību tās neto izdevumu trajektorijai, ja kontroles kontā uzkrātais atlikums korekcijas periodā pārsniedz 1 % no IKP pozitīvas IKP izaugsmes gados**. **Attiecībā uz dažām stratēģiskām investīcijām, kas vērstas uz Savienības kopīgajām prioritātēm un kam ir pievienotā vērtība Savienībai kopumā, Komisijai vajadzētu būt iespējai izņēmuma kārtā atļaut dalībvalstīm pārsniegt atsauces vērtību kontros kontā, piemēram, izņēmuma gadījumos, kad investīciju izmaksas palielinās neparedzētu apstākļu dēļ vai ja korekcijas periodā rodas vajadzība veikt papildu stratēģiskās investīcijas**. **Jebkuru novirzi no atsauces vērtības Komisija var atļaut uz laiku līdz 5 gadiem katram pieprasījumam**.

- (26a) *Ar deleģēto aktu būtu jāizveido īpašs rezultātu pārskats, lai atspoguļotu dalībvalstu vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu īstenošanas progresu. Šis rezultātu pārskats būtu jāievieš līdz 2024. gada jūnijam, un Komisijai to divas reizes gadā būtu jāatjaunina.*
- (27) Neatkarīgas fiskālās iestādes ir pierādījušas savu spēju veicināt fiskālo disciplīnu un stiprināt dalībvalstu publisko finanšu uzticamību. Lai palielinātu valstu atbildību, būtu jāpaplašina pilnvaras, kas piešķirtas neatkarīgām fiskālajām iestādēm, kas parasti ir pilnvarotas uzraudzīt atbilstību valsts regulējumam, attiecinot to arī uz Savienības ekonomikas pārvaldības sistēmu.
- (27a) *Komisijai būtu jāizveido Eiropas Fiskālā padome (EFP) kā neatkarīga ekspertu grupa, kas konsultē par Savienības ekonomikas politikas koordināciju.*
- (28) Sniedzot atzinumu par budžeta plānu projektiem, kas iesniegti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 473/2013¹ 6. pantu, Komisijai būtu jānovērtē, vai budžeta plānu projekti atbilst neto izdevumu trajektorijām saskaņā ar šo regulu.
- (29) Īpaša uzmanība būtu jāpievērš būtiskiem riskiem, kas saistīti ar budžeta stāvokļa atšķirībām no Padomes noteiktās neto izdevumu trajektorijas. Tāpēc ir lietderīgi papildināt daudzpusējās uzraudzības procedūru, kas noteikta LESD 121. panta 3. un 4. punktā, ar agrīnās brīdināšanas sistēmu, saskaņā ar kuru Padome atbilstoši LESD 121. panta 4. punktam laikus brīdinās dalībvalsti par vajadzību veikt labojumus budžetā, lai novērstu to, ka tās valsts budžeta deficīts kļūst pārmērīgs. Turklāt budžeta pastāvīgas novirzes gadījumā Padomei būtu jāpastiprina savs ieteikums un tas jāpublisko.
- (30) Lielu satricinājumu gadījumā eurozonai vai Savienībai kopumā ir vajadzīga vispārēja izņēmuma klauzula, lai varētu pārvarēt nopietnu ekonomikas lejupslīdi eurozonā vai Savienībā kopumā, pieļaujot novirzes no neto izdevumu trajektorijas ar nosacījumu, ka tās neapdraud fiskālo stabilitāti vidējā termiņā.
- (31) Vajadzētu būt arī konkrētai valstij paredzētai izņēmuma klauzulai, lai pieļautu novirzi no neto izdevumu trajektorijas, ar nosacījumu, ka tā neapdraud fiskālo stabilitāti vidējā termiņā ārkārtējos apstākļos, piemēram, saistībā ar neparedzamiem ārējiem notikumiem, kurus nebūtu bijis iespējams novērst un kuriem nepieciešami precikliski fiskālie pasākumi, ko dalībvalsts nevar kontrolēt un kam ir būtiska ietekme uz dalībvalsts publiskajām finansēm. Šādi būtiskai ietekmei vajadzētu radīt tādu satricinājumu kopējo apjomu, ka pārsniedz parasto apjomu **█**. *Novērtējums par to, vai nav apdraudēta fiskālā stabilitāte gan vispārējo, gan konkrētai valstij paredzēto izņēmuma klauzulu piemērošanai, būtu jābalsta uz Komisijas veiktu kvantitatīvu un kvalitatīvu analīzi.* Padomes ieteikums attiecas uz vispārējo un konkrētai valstij paredzēto izņēmuma klauzulu iedarbināšanu un paplašināšanu.
- (32) Šī regula ir daļa no paketes kopā ar Padomes Direktīvu [XXX, ar ko groza Direktīvu 2011/85/ES] un Padomes Regulu [XXX, ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 1467/97]. Kopā tās veido reformētu Savienības ekonomikas pārvaldības sistēmu, kas Savienības tiesiskajā regulējumā iekļauj Līguma par stabilitāti, koordināciju un pārvaldību ekonomiskajā un monetārajā savienībā² (LSKP) III sadaļas "Fiskālais pakts" saturu saskaņā ar tā 16. pantu. Pamatojoties uz pieredzi, kas gūta, dalībvalstīm īstenojot LSKP, ierosinātajā tiesību aktu kopumā ir saglabāta fiskālā pakta vidēja termiņa ievirze kā instruments budžeta disciplīnas un izaugsmes veicināšanas sasniegšanai. Paketē ir iekļauta pastiprināta konkrētai valstij raksturīga dimensija, kuras mērķis ir palielināt valstu atbildību, cita starpā piešķirot lielāku lomu

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 473/2013 (2013. gada 21. maijs) par kopīgiem noteikumiem budžeta plānu projektu uzraudzībai un novērtēšanai un pārmērīga budžeta deficīta novēršanai eurozonas dalībvalstīs (OV L 140, 27.5.2013., 11. lpp.).

² 2012. gada 2. marta Līgums par stabilitāti, koordināciju un pārvaldību ekonomiskajā un monetārajā savienībā.

neatkarīgām fiskālajām iestādēm, kas galvenokārt balstās uz fiskālā pakta kopējiem principiem, kurus Komisija ierosinājusi¹ saskaņā ar LSKP 3. panta 2. punktu. Šajā regulā ir izklāstīta izdevumu analīze, atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus, lai kopumā novērtētu atbilstību, kas prasīta fiskālajā paktā. Tāpat kā fiskālajā paktā, pagaidu novirzes no vidēja termiņa plāna šajā regulā ir atļautas tikai ārkārtējos apstākļos. Līdzīgi kā fiskālajā paktā, ja ir ievērojamas novirzes no vidēja termiņa plāna, būtu jāisteno pasākumi, lai noteiktā laikposmā koriģētu novirzes. Pakete stiprina fiskālās uzraudzības un izpildes panākšanas procedūras, lai izpildītu apņemšanos veicināt stabilas un ilgtspējīgas publiskās finanses un ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi. Tādējādi ekonomikas pārvaldības sistēmas reforma saglabā LSKP noteiktos budžeta disciplīnas un parāda atmaksājamības pamatmērķus.

- (33) Lai nodrošinātu šīs regulas efektīvu īstenošanu un pienācīgu uzraudzību, Komisijai būtu deleģējamas pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu attiecībā uz: informāciju, kas dalībvalstīm jāsniedz savos vidēja termiņa fiskālajos un strukturālajos plānos, informāciju, kas dalībvalstīm jāsniedz gada progresa ziņojumos, **metodiku parāda atmaksājamības analīzei, metodiku ticamības novērtēšanai par to, ka prognozētā valsts parāda attiecība samazinās, ilgtspējīgi samazinot parādu, vai saglabājas piesardzīgā līmenī, rezultātu pārskata īstenošanu un reformu un investīciju saistību kopuma novērtēšanas sistēmu, kas ir fiskālās korekcijas perioda pagarināšanas pamatā. Īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, cita starpā ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu². Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.**
- (33a) **Parāda atmaksājamības analīzes metodika būtu jāpieņem ar deleģēto aktu ne vēlāk kā 12 mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā. Šajā nolūkā Komisijai būtu jāapzina faktori, kas ir būtiski parāda atmaksājamības novērtēšanai. Pirmajā gadā, kad dalībvalstīm ir jāiesniedz savi vidēja termiņa fiskālie un strukturālie plāni, pamatā esošā vidēja termiņa valsts parāda prognozēšanas sistēma būtu jābalsta uz 2022. gada parāda atmaksājamības uzraudzības instrumentu.**
- (34) Daudzpusējās uzraudzības pamatā vajadzētu būt augstas kvalitātes neatkarīgai statistikai, kas sagatavota saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 223/2009³ noteiktajiem principiem,

I NODAĻA

PRIEKŠMETS UN DEFINĪCIJAS

¹ Komisijas paziņojums COM(2012) 342 final (2012. gada 20. jūnijs) “Valsts fiskālās korekcijas mehānismu kopējie principi”.

² OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 223/2009 (2009. gada 11. marts) par Eiropas statistiku un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 1101/2008 par tādās statistikas informācijas nosūtīšanu Eiropas Kopienas Statistikas birojam, uz kuru attiecas konfidencialitāte, Padomes Regulu (EK) Nr. 322/97 par Kopienas statistiku un Padomes Lēmumu 89/382/EEK, Euratom, ar ko nodibina Eiropas Kopienas Statistiku programmu komiteju (OV L 87, 31.3.2009., 164. lpp.).

1. pants

Priekšmets

Šajā regulā ir izklāstīti noteikumi, kas nodrošina dalībvalstu ekonomikas politikas efektīvu koordināciju, tādējādi atbalstot Savienības *ilgtspējīgas un iekļaujošas* izaugsmes, *kvalitatīvas* nodarbinātības *un konkurētspējas* mērķu sasniegšanu.

Tā paredz sīki izstrādātus noteikumus par valsts vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu saturu, iesniegšanu, novērtēšanu un uzraudzību Padomes un Komisijas *ar Eiropas Parlamenta līdzdalību* īstenotās budžeta daudzpusējās uzraudzības ietvaros, lai veicinātu parāda atmaksājamību, *investīcijas un reformas, Savienības kopīgās prioritātes* un ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi *un noturību* dalībvalstīs un novērstu pārmērīgu valsts budžeta deficītu, izmantojot vidēja termiņa plānošanu *un tādējādi nodrošinot konsekvenci Savienībā, tostarp eurozonā.*

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- (1) “konkrētai valstij adresēts ieteikums” ir Padomes ikgadējie norādījumi dalībvalstij par ekonomikas, budžeta, nodarbinātības politiku un struktūrpolitiku saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 121. un 148. pantu;
- (2) “neto izdevumi” ir valdības izdevumi, atskaitot procentu izdevumus, diskrecionāros ieņēmumu pasākumus, *izdevumus par Savienības programmām, ko pilnībā sedz ieņēmumi no Savienības fondiem, valsts izdevumus par Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu ar maksimālo robežvērtību 0,25 % apmērā no IKP, bezdarbnieku pabalstu izdevumu cikliskos elementus un izmaksas, kuras saistītas ar līdzekļu aizņemšanas izdevumiem saistībā ar nacionālajiem Atveseļošanas un noturības mehānisma plāniem;*
- (3) “atsauces trajektorija” ir — *ikvienai dalībvalstij, kuras valsts parāds pārsniedz atsauces vērtību 60 % no iekšzemes kopprodukta (IKP) vai valsts budžeta deficīts pārsniedz atsauces vērtību 3 % no IKP, — neto izdevumu trajektorija, ko Komisija ierosina, ņemot vērā katras attiecīgās dalībvalsts fakultatīvu priekšlikuma izklāstu un 7. panta 1.a punktā minēto dialogu;*
- (4) “neto izdevumu trajektorija” ir Padomes noteiktā dalībvalsts neto izdevumu daudzgadu trajektorija;
- (5) “valsts vidēja termiņa fiskālais un strukturālais plāns” ir dokuments, kurā ietvertas dalībvalsts fiskālās, reformu un investīciju saistības;
- (6) “gada progresa ziņojums” ir dalībvalsts dokuments, kurā ziņots par **█** valsts vidēja termiņa *fiskālā un strukturālā plāna, tostarp neto izdevumu trajektorijas un reformu un investīciju saistību,* īstenošanu;
- (7) “korekcijas periods” ir laika periods, kurā tiek veikta dalībvalsts fiskālā korekcija, aptverot valsts vidēja termiņa fiskālā un strukturālā plāna minimālo korekcijas periodu, kas ir četri gadi, un tā iespējamo pagarinājumu;
- (8) “kontroles konts” ir dalībvalsts faktisko neto izdevumu kumulatīvās novirzes no neto izdevumu trajektorijas;
- (9) “strukturālā bilance” ir cikliski koriģētā vispārējās valdības bilance, atskaitot pagaidu pasākumus;
- (10) “strukturālā primārā bilance” ir cikliski koriģētā vispārējās valdības bilance, atskaitot pagaidu pasākumus un atskaitot procentu izdevumus,

(10a) *“prognozēšanas periods” ir korekcijas periods plus 10 gadi.*

II NODAĻA EIROPAS PUSGADS

3. pants

Eiropas pusgads

Lai nodrošinātu ekonomikas *un attiecīgas sociālās* politikas ciešāku koordināciju un dalībvalstu ekonomisko un sociālo rādītāju stabilu konvergenci, Padome un Komisija, *iesaistoties Eiropas Parlamentam saskaņā ar 25.a pantu*, Eiropas pusgada ietvaros veic daudzpusēju uzraudzību saskaņā ar LESD noteiktajiem mērķiem un prasībām. Daudzpusējā uzraudzība balstās uz augstas kvalitātes neatkarīgu statistiku, kas sagatavota saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 223/2009 noteiktajiem principiem.

Lai sasniegtu vispārējo mērķi ciešāk koordinēt ekonomikas, sociālo, budžeta un strukturālo politiku un lai vispārēji novērtētu ekonomisko darbību, Eiropas pusgads ietver:

- a) dalībvalstu un Savienības ekonomikas politikas vispārējo pamatnostādņu formulēšanu un īstenošanas uzraudzību saskaņā ar LESD 121. panta 2. punktu, konkrētām valstīm adresētu ieteikumu un ieteikumu par eurozonas ekonomikas politikas formulēšanu un uzraudzību;
- b) to nodarbinātības pamatnostādņu **■**, kuras dalībvalstīm ir jāņem vērā saskaņā ar LESD 148. panta 2. punktu, **■** Eiropas sociālo tiesību *pilāra un tā pamatmērķu* un *saistīto* konkrētai valstij *adresēto ieteikumu formulēšanu un īstenošanas uzraudzību, kā arī sociālo rezultātu pārskatu, tā galvenos un sekundāros rādītājus un sociālās konverģences sistēmu, lai novērstu un noteiktu sociālās konverģences riskus*;
- c) dalībvalstu vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu iesniegšanu, novērtēšanu un apstiprināšanu, kā arī to uzraudzību, izmantojot gada progresa ziņojumus;
- d) uzraudzību, lai novērstu un koriģētu makroekonomisko nelīdzsvarotību saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1176/2011;
- e) citas daudzpusējas uzraudzības procedūras, ko izveidojis Eiropas Parlaments un Padome saskaņā ar LESD 121. panta 6. punktu.

4. pants

Eiropas pusgada īstenošana

1. *Kad vien nepieciešams*, pēc tam, kad saskaņā ar šo regulu ir novērtēti vidēja termiņa fiskālie un strukturālie plāni, gada progresa ziņojumi un sociālekonomiskais stāvoklis attiecīgajās dalībvalstīs, Padome, pamatojoties uz Komisijas ieteikumiem, sniedz ieteikumus minētajām dalībvalstīm, pilnībā izmantojot LESD 121. un 148. pantā paredzētos juridiskos instrumentus un saistītos sekundāros tiesību aktus.
2. Dalībvalstis pirms galveno lēmumu pieņemšanas ekonomikas, *sociālās*, nodarbinātības, *strukturālās* un budžeta politikas izstrādē pienācīgi ņem vērā dalībvalstu ekonomikas politikas vispārējās pamatnostādnes, nodarbinātības pamatnostādnes un 3. panta otrās daļas a) un b) punktā minētos ieteikumus. Komisija uzrauga progresu.
3. Ja dalībvalsts nerīkojas saskaņā ar saņemtajiem norādījumiem:

- a) var tikt sniegti turpmāki konkrētām valstīm adresēti ieteikumi;
- b) var sekot Komisijas brīdinājums vai Padomes ieteikums saskaņā ar LESD 121. panta 4. punktu;
- ba) var tikt izdots Padomes ieteikums saskaņā ar LESD 148. panta 4. punktu;**
- c) var tikt veikti pasākumi saskaņā ar šo regulu, Padomes Regulu (EK) Nr. 1467/97¹ vai Regulu (ES) Nr 1176/2011.

III NODAĻA

TEHNISKĀ TRAJEKTORIJA

5. pants

Atsauces trajektorija

Attiecībā uz katru dalībvalsti, kuras valsts parāds pārsniedz atsauces vērtību 60 % no IKP vai valsts budžeta deficīts pārsniedz atsauces vērtību 3 % no IKP, Komisija ziņojumā *Eiropas Parlamentam un Padomei* izklāsta atsauces trajektoriju. **Lai sagatavotu ziņojumu, Komisija 7. panta 1.a punktā minētā dialoga ietvaros apspriežas ar attiecīgo dalībvalsti, tostarp attiecīgā gadījumā par tās ierosināto atsauces trajektoriju, vienlaikus nodrošinot taisnīgu un vienlīdzīgu attieksmi pret visām dalībvalstīm.**

Atsauces trajektoriju nosaka neto izdevumu līmeņos, un tās pamatā ir parāda atmaksājamības analīzes metodika, kas norādīta 7. panta 1. punkta a) apakšpunktā un ir publiski pieejama.

Atsauces trajektorija aptver valsts vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu minimālo korekcijas periodu, kas ir četri gadi, un tā iespējamo pagarinājumu ne vairāk kā par trīs gadiem saskaņā ar 13. pantu. Komisija šo ziņojumu dara publiski pieejamu **saskaņā ar 9. pantu.**

6. pants

Prasības attiecībā uz atsauces trajektoriju

Atsauces trajektorija nodrošina, ka:

- a) valsts parāda attiecība saglabājas ticami lejupejoša, **ilgtspējīgi samazinot parādu**, vai turas piesardzīgā līmenī;
- b) valsts budžeta deficīts ir samazināts un tiek noturēts zem atsauces vērtības 3 % no IKP;
- c) fiskālās korekcijas centieni valsts vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu īstenošanas laikā ir vismaz proporcionāli kopējiem centieniem visā korekcijas periodā;
- d) valsts parāda attiecība **korekcijas periodā stabilizējas un katru gadu prognozēšanas periodā samazinās vidēji par vismaz vienu procentpunktu no parāda pret IKP dalībvalstīs, kuru parāda attiecība pret IKP pārsniedz 90 %, un vismaz pusi procentpunkta dalībvalstīs, kuru parāda attiecība pret IKP ir 60 % līdz 90 %.**

Ja dalībvalsts budžeta deficīts pārsniedz 3 %, bet valsts parāds ir mazāks par atsauces vērtību 60 % no IKP, d) apakšpunktu nepiemēro.

Atsauces trajektorijas diferencē katrai dalībvalstij. ■

¹ Padomes Regula (EK) Nr. 1467/97 (1997. gada 7. jūlijs), par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L 209, 2.8.1997., 6. lpp.).

7. pants

Atsauces trajektorijas procedūra

1. *Vismaz trīs mēnešus pirms dienas, kad dalībvalstīm pirmo reizi un pēc tam mutatis mutandis jāiesniedz savi vidēja termiņa fiskālie un strukturālie plāni* **II**, Komisija *sniedz Eiropas Parlamentam un Padomei šādu informāciju:*
 - a) pamatā esošo *konkrētas valsts* vidēja termiņa valsts parāda prognozēšanas sistēmu, *balstoties uz parāda atmaksājamības analīzes metodiku*, un rezultātus;
 - b) savas *konkrētai valstij adresētās* makroekonomiskās prognozes un pieņēmumus.

I.a *Vismaz divus mēnešus pirms dienas, kad dalībvalstīm jāiesniedz savi vidēja termiņa fiskālie un strukturālie plāni Komisija un attiecīgā dalībvalsts īsteno dialogu, lai nodrošinātu, ka atsauces trajektorija atbilst 5. un 6. pantam. Minētā dialoga ietvaros attiecīgajai dalībvalstij ir atļauts iesniegt Komisijai priekšlikumu par atsauces trajektoriju, ņemot vērā 1. punkta a) un b) apakšpunktā minēto informāciju. Priekšlikumam par atsauces trajektoriju pievieno attiecīgās dalībvalsts neatkarīgās fiskālās iestādes atzinumu. Tomēr tas, ka neatkarīgā fiskālā iestāde saprātīgā termiņā nesniedz šādu atzinumu, neliedz iesniegt dalībvalsts priekšlikumu par atsauces trajektoriju.*

Ja pirmajā daļā minētā dialoga gaitā attiecīgā dalībvalsts izvēlas neiesniegt priekšlikumu par atsauces trajektoriju vai to neiesniedz savlaicīgi, vai ja Komisija un attiecīgā dalībvalsts nespēj vienoties par atsauces trajektoriju, Komisija nāk klajā ar atsauces trajektoriju, kas atbilst 6. pantā noteiktajām prasībām.

Komisija atsauces trajektorijas nosūta Eiropas Parlamentam un Padomei, iekļaujot dalībvalstu priekšlikumus par atsauces trajektorijām un visus datus, pieņēmumus un aprēķinus, kas ir šo trajektoriju pamatā un ļauj atkārtot rezultātus.

2. Attiecībā uz dalībvalstīm, kuru valsts budžeta deficīts ir mazāks par atsauces vērtību 3 % no IKP un valsts parāds ir mazāks par atsauces vērtību 60 % no IKP, Komisija sniedz tehnisko informāciju par strukturālo primāro bilanci, kas vajadzīga, lai nodrošinātu, ka nominālais deficīts tiek saglabāts zem atsauces vērtības 3 % no IKP bez jebkādiem papildu politikas pasākumiem 10 gadu laikā pēc valsts vidēja termiņa fiskālā un strukturālā plāna beigām.
3. *Ikviens dalībvalsts, kuras valsts parāds pārsniedz atsauces vērtību 60 % no IKP vai valsts budžeta deficīts pārsniedz atsauces vērtību 3 % no IKP, atjaunina savu priekšlikumu par atsauces trajektoriju vismaz divus mēnešus pirms nākamo vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu iesniegšanas.*

8. pants

Ticamības novērtējums un parāda atmaksājamība

Lai novērtētu ticamību, ka attiecīgās dalībvalsts prognozētā valsts parāda attiecība samazinās, *tādējādi līdz ar atbilstīgu fiskālo politiku ilgtspējīgi samazinot parādu*, vai saglabājas piesardzīgā līmenī, Komisija izmanto *metodiku, kuras pamatā ir šādi nosacījumi:*

- a) *valsts parāda attiecība samazinās vai saglabājas piesardzīgā līmenī saskaņā ar Komisijas vidēja termiņa valsts parāda prognozēšanas sistēmu, kuras pamatā ir parāda atmaksājamības analīzes metodika;*
- b) *risks, ka valsts parāda attiecība nesamazināsies piecu gadu laikā pēc valsts vidēja termiņa fiskālā un strukturālā plāna korekcijas perioda, ir pietiekami zems, un šo risku novērtē, izmantojot Komisijas stohastisko analīzi.*

Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi par savu ticamības analīzi un pamatā esošajiem datiem, attiecīgā gadījumā ievērojot konfidencialitāti.

Līdz ... [12 mēneši pēc šīs regulas stāšanās spēkā dienas] Komisija pieņem deleģēto aktu saskaņā ar 33. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot parāda atmaksājamības analīzes metodiku un 1. daļā minēto ticamības novērtēšanas metodiku. Deleģētie akti ir pietiekami sīki izstrādāti, atklājot mainīgo lielumu un pieņēmumu modeļus un diapazonus, lai nodrošinātu parāda atmaksājamības analīzes atkārtojamību.

Deleģētā akta par parāda atmaksājamības analīzi vajadzībām Komisija apzina faktoros, kas ir būtiski, lai novērtētu parāda atmaksājamību, jo īpaši ņemot vērā ilgtspējīgas izaugsmes turpmāko attīstību; procentu likmes; inflācijas līmeni; likviditātes riskus; parāda struktūru; iespējamās saistības; to reformu un investīciju iespējamo ietekmi uz izaugsmi, kas ir pamatā īstenotajiem valstu vidēja termiņa fiskālajiem un strukturālajiem plāniem, kā arī klimata riskus.

Attiecībā uz pirmo gadu, kad dalībvalstīm jāiesniedz savi vidēja termiņa fiskālie un strukturālie plāni, un kamēr nav pieņemts 3. daļā minētais deleģētais akts, par pamatu pamatā esošajai vidēja termiņa valsts parāda prognozēšanas sistēmai ņem parāda atmaksājamības uzraudzības instrumenta jaunāko atjauninājumu.

IV NODAĻA

VALSTS VIDĒJA TERMIŅA FISKĀLIE UN STRUKTURĀLIE PLĀNI

9. pants

Valstu vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu iesniegšana

Katra dalībvalsts iesniedz Padomei un Komisijai valsts vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu pirms aprīļa beigām pēc šīs regulas stāšanās spēkā. Attiecīgā dalībvalsts un Komisija var vienoties vajadzības gadījumā pagarināt minēto termiņu par saprātīgu laikposmu. *Eiropas Parlamentu bez liekas kavēšanās rakstiski informē par katru pagarinājumu un tā pamatā esošajiem iemesliem.*

Katra dalībvalsts iesniedz Padomei un Komisijai jaunu valsts vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu pirms tā pēdējā gada aprīļa beigām, uz kuru attiecas tābrīža vidēja termiņa fiskālais un strukturālais plāns.

Valsts vidēja termiņa fiskālajam un strukturālajam plānam pievieno attiecīgās dalībvalsts neatkarīgas fiskālās iestādes atzinumu, jo īpaši par 15. pantā noteikto kritēriju izpildi un pieņēmumiem, kas izmantoti atsauces trajektorijā. Tomēr tas, ka neatkarīgā fiskālā iestāde saprātīgā termiņā nesniedz šādu atzinumu, neliedz dalībvalstij iesniegt plānu.

Pirms sava valsts vidēja termiņa fiskālā un strukturālā plāna iesniegšanas Padomei un Komisijai ikviens dalībvalsts izveido strukturētu sadarbības mehānismu, lai saņemtu pilsoniskās sabiedrības, sociālo partneru, reģionālo pašvaldību un citu attiecīgo ieinteresēto personu ieguldījumu šajā valsts vidēja termiņa fiskālajā un strukturālajā plānā. Ar strukturētā sadarbības mehānisma starpniecību iesniegtos ieteikumus un ierosinājumus iekļauj valsts vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu pielikumā.

Pirms valsts vidēja termiņa fiskālā un strukturālā plāna iesniegšanas Padomei un Komisijai katra dalībvalsts apspriež šī valsts vidēja termiņa fiskālā strukturālā plāna projektu ar savu valsts parlamentu.

Dalībvalsts publisko savu vidēja termiņa fiskālo strukturālo plānu pēc tā iesniegšanas Padomei un Komisijai, kā arī atsauces trajektoriju un visiem datiem, pieņēmumiem un dokumentiem, kas saistīti ar sarunām, kuras notikušas atsauces trajektorijas noteikšanas nolūkā.

10. pants

Tehniskais dialogs

Pirms valsts vidēja termiņa fiskālā un strukturālā plāna iesniegšanas attiecīgā dalībvalsts ar Komisiju rīko tehnisku dialogu ar mērķi nodrošināt, ka valsts vidēja termiņa fiskālais un strukturālais plāns atbilst 11., 12. un 14. pantam **un attiecīgā gadījumā 13. pantam. Komisija nodrošina vienlīdzīgu attieksmi pret dalībvalstīm. Lai nodrošinātu pārredzamību un pārskatatbildību, Komisija saglabā protokolus un dokumentus, kas sagatavoti pirms un pēc tehniskā dialoga, kā arī tā laikā, līdz vismaz otrā plānotā korekcijas perioda beigām. Pēc valsts vidēja termiņa fiskālā un strukturālā plāna iesniegšanas Padomei un Komisijai Eiropas Parlamentam pēc pieprasījuma ir piekļuve šiem dokumentiem, attiecīgā gadījumā ievērojot konfidencialitāti.**

11. pants

Valstu vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu saturs

1. Valsts vidēja termiņa fiskālajā un strukturālajā plānā sniedz II pielikumā uzskaitīto informāciju. Jo īpaši tajā uzrāda neto izdevumu trajektoriju, kas **izteikta kā nomināli mērķrādītāji un** aptver vismaz četru gadu periodu, kā arī pamatā esošos makroekonomiskos pieņēmumus un plānotos fiskālos un strukturālos pasākumus, lai pierādītu atbilstību 12. panta prasībām.

12. pants

Valstu vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu prasības

Valsts vidēja termiņa fiskālais un strukturālais plāns:

- a) nodrošina **primārās strukturālās** fiskālās korekcijas, kas vajadzīgas, lai vēlākais līdz korekcijas perioda beigām panāktu vai noturētu valsts parāda ticamu samazināšanos, **tādējādi ilgtspējīgi samazinot parādu**, vai saglabātu to piesardzīgā līmenī, un vidējā termiņā samazinātu un saglabātu valsts budžeta deficītu zem atsauces vērtības 3 % no IKP;
- b) paskaidro, kā tas nodrošinās, ka tiek īstenotas investīcijas un reformas, ar kurām tiek risinātas galvenās problēmas, kas apzinātas Eiropas pusgadā, konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos, **un attiecīgā gadījumā koriģēs konstatēto makroekonomisko nelīdzsvarotību saskaņā ar makroekonomiskās nelīdzsvarotības novēršanas procedūru, Komisijas brīdinājumiem vai Padomes ieteikumiem saskaņā ar LESD 121. panta 4. punktu;**

Turklāt valsts vidēja termiņa fiskālajā un strukturālajā plānā paskaidro, kā tas nodrošinās atbilstību dalībvalstu ekonomikas politikas vispārējām pamatnostādņēm un nodarbinātības pamatnostādņēm saskaņā ar LESD 121. panta 2. punktu un 148. panta 2. punktu un attiecīgā gadījumā novērsīs sociālās konverģences riskus, kas noteikti Eiropas pusgadā saskaņā ar 3. panta otrās daļas b) punktu;

- ba) paskaidro, kā tas pievērsīsies šādām Savienības kopīgajām prioritātēm:

- i) Eiropas zaļais kurss¹, tostarp pārkārtošanās uz klimatneitralitāti līdz 2050. gadam² un īstenošana valstu līmenī, izmantojot nacionālos enerģētikas un klimata plānus;*
- ii) Eiropas sociālo tiesību pīlārs³, tostarp ar to saistītie mērķi attiecībā uz nodarbinātību, prasmēm un nabadzības samazināšanu līdz 2030. gadam;*
- iii) Digitālās desmitgades politikas programma 2030. gadam⁴, kas valsts līmenī atspoguļota valsts digitālās desmitgades stratēģiskajos ceļvežos;*
- iv) Stratēģiskais kompass drošībai un aizsardzībai — Eiropas Savienībai, kas aizsargā savus pilsoņus, vērtības un intereses un veicina starptautisko mieru un drošību⁵.*
- bb) paskaidro, kā tas nodrošinās saskaņotību ar atjauninātajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem, Eiropas Klimata aktu un valstu digitālās desmitgades ceļvežiem;*
- bc) novērtē valstu publisko investīciju nepietiekamību, tostarp saistībā ar katru no ba) punktā minētajām Savienības kopīgajām prioritātēm;*
- c) attiecīgā gadījumā paskaidro, kā tas nodrošinās 13. pantā minēto attiecīgā reformu un investīciju kopuma īstenošanu, kas pamato dalībvalsts korekcijas perioda pagarināšanu ne vairāk kā par trīs gadiem;
- d) paskaidro, kā tas nodrošinās saskaņotību *un — attiecīgā gadījumā — papildināmību* ar attiecīgās dalībvalsts atveseļošanas un noturības plānu laikā, kad ir pieejams Atveseļošanas un noturības mehānisms saskaņā ar Regulu (ES) 2021/241, *un ar jebkādiem Savienības investīciju instrumentiem, kas pievēršas Savienības kopīgajām prioritātēm vai kam ir tāds pats mērķis kā Atveseļošanas un noturības mehānismam;*
- da) paskaidro, kā tas nodrošinās saskaņotību un — attiecīgā gadījumā — papildināmību ar Savienības līdzekļiem, proti, kohēzijas politikas līdzekļiem, no kuriem attiecīgā dalībvalsts gūst labumu.*

13. pants

Korekcijas perioda pagarināšanas prasības

1. Ja dalībvalsts apņemas īstenot attiecīgu reformu un investīciju kopumu saskaņā ar 2. punktā izklāstītajiem kritērijiem, korekcijas periodu var pagarināt ne vairāk kā par trīs gadiem.
2. Reformu un investīciju saistību kopumam, kas ir fiskālās korekcijas perioda pagarināšanas pamatā, vajadzētu būt samērīgam ar valsts parāda problēmu pakāpi un ar problēmām saistībā ar izaugsmi vidējā termiņā dalībvalstī.

Reformu un investīciju saistību kopums visumā *parasti* atbilst šādiem kritērijiem:

¹ *Komisijas paziņojums COM(2019) 640 final (2019. gada 11. decembris) “Eiropas zaļais kurss” un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/591 (2022. gada 6. aprīlis) par vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2030. gadam (OV L 114, 12.4.2022., 22. lpp.).*

² *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 (“Eiropas Klimata akts”).*

³ *(2017/C 428/09) Eiropas sociālo tiesību pīlārs. Iestāžu kopīgā proklamācija (OV C 428, 13.12.2017., 10. lpp.).*

⁴ *Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/2481 (2022. gada 14. decembris), ar ko izveido politikas programmu “Digitālās desmitgades ceļš” 2030. gadam (OV L 323, 19.12.2022., 4. lpp.).*

⁵ *Eiropas Savienības Padome, dokuments, COPS 130.*

- i) veicina izaugsmi **un noturību**;
- ii) atbalsta fiskālo stabilitāti;
- iii) pievēršas Savienības kopīgajām prioritātēm, kas minētas **12. panta ba) un bb) punktā**;
- iv) īsteno attiecīgos ieteikumus, kas adresēti konkrētajai dalībvalstij, cita starpā attiecīgā gadījumā ieteikumus, kas sniegti saistībā ar makroekonomiskās nelīdzsvarotības novēršanas procedūru;

3. Katra no reformu un investīciju saistībām, kas ir pamatā korekcijas perioda pagarināšanai, ir pietiekami detalizēta, **sadalīta proporcionāli visā plāna aptvertajā periodā un vēlākais līdz korekcijas perioda beigām**, ar noteiktu termiņu un pārbaudāma.
4. **Reformu un investīciju kopums korekcijas perioda pagarināšanai atbilst saistībām, kas iekļautas apstiprinātajā attiecīgās dalībvalsts atvaseļošanas un noturības plānā** Atvaseļošanas un noturības mehānisma darbības laikā saskaņā ar Regulu (ES) 2021/241, **un partnerības nolīgumam daudzgadu finanšu shēmā**.
5. Novērtējumu par to, vai reformu un investīciju saistību kopums atbilst 2. punktā izklāstītajiem kritērijiem un vai katra no reformu un investīciju saistībām atbilst 3. punktā izklāstītajiem nosacījumiem, veic saskaņā ar VII pielikumā izklāstīto novērtēšanas sistēmu.

14. pants

Pārskatītais valsts vidēja termiņa fiskālais un strukturālais plāns

1. **Ne vēlāk kā 12 mēnešus pirms spēkā esošā valsts vidēja termiņa fiskālā un strukturālā plāna beigām** dalībvalsts var pieprasīt iesniegt Komisijai pārskatītu valsts vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu pirms korekcijas perioda beigām, ja pastāv objektīvi apstākļi, kas neļauj īstenot **spēkā esošo** valsts vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu **1**. **Reformu un investīciju vēriens pārskatītajā plānā nav mazāks kā sākotnējā plānā**.
- 1.a **Jauna valdība dalībvalstī var Komisijai iesniegt jaunu vai pārskatītu valsts vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu, ņemot vērā iepriekšējā plāna vērienīgumu**.
- 1.b **Pārskatītajam valsts vidēja termiņa fiskālajam un strukturālajam plānam pievieno attiecīgās dalībvalsts neatkarīgo fiskālo iestāžu atzinumu, kurā novērtēti apstākļi, kas neļauj īstenot sākotnējo plānu. Tomēr tas, ka neatkarīgā fiskālā iestāde saprātīgā termiņā nesniedz šādu atzinumu, neliedz iesniegt dalībvalsts pārskatīto valsts vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu**.
2. Pirms pārskatītā valsts vidēja termiņa fiskālā un strukturālā plāna iesniegšanas **1** ierosina jaunu **atsauces** trajektoriju **saskaņā ar 5. pantu**.
3. Ņemot vērā attiecīgās dalībvalsts iepriekš veikto korekciju vai tās neesamību, jaunā **atsauces** trajektorija neļauj atlikt fiskālās korekcijas centienus un nemazina tos.
4. Ja tiek iesniegts pārskatīts valsts vidēja termiņa fiskālais un strukturālais plāns, piemēro 12. pantu un 15.–19. pantu.
5. Komisija attiecīgā gadījumā jo īpaši izvērtē, vai saskaņā ar pārskatīto valsts vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu jāturpina piemērot korekcijas perioda pagarinājumu, ņemot vērā reformu un investīciju saistību kopuma īstenošanu, kas ir sākotnējā plānā paredzētā pagarinājuma pamatā, un izmaiņas valsts parāda problēmu ziņā saskaņā ar pārskatīto valsts vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu.

15. pants

Komisijas veiktais valsts vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu novērtējums

1. Komisija novērtē katru valsts vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu divu mēnešu laikā pēc tā iesniegšanas. Attiecīgā dalībvalsts un Komisija var vienoties vajadzības gadījumā pagarināt novērtējuma sagatavošanas periodu par saprātīgu laikposmu, **kas nepārsniedz 2 mēnešus**.
2. Novērtējot valsts vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu, Komisija attiecībā uz visām dalībvalstīm pārbauda:
 - a) vai valsts vidēja termiņa fiskālais un strukturālais plāns nodrošina, ka valsts parāds tiek ticami samazināts, **tādējādi ilgtspējīgi samazinot parādu**, vai tiek saglabāts piesardzīgā līmenī;
 - b) vai valsts budžeta deficīts tiek saglabāts zem atsauces vērtības 3 % no IKP visā plāna darbības laikā, vai arī valsts budžeta deficīts ātri atjaunojas zem atsauces vērtības 3 % no IKP vēlākais līdz korekcijas perioda beigām, ja deficīts pārsniedz šo atsauces vērtību laikā, kad tiek iesniegts valsts vidēja termiņa fiskālais un strukturālais plāns;
 - c) vai valsts budžeta deficīts tiek saglabāts zem atsauces vērtības 3 % no IKP, ja 10 gadu periodā nav turpmāku budžeta pasākumu;
 - d) vai fiskālās korekcijas centieni valsts vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu īstenošanas laikā ir vismaz proporcionāli kopējiem centieniem visā korekcijas periodā;

■

 - f) vai valsts parāda attiecība **korekcijas periodā stabilizējas un katru gadu prognozēšanas periodā samazinās vidēji par vismaz vienu procentpunktu no parāda pret IKP dalībvalstīs, kuru parāda attiecība pret IKP pārsniedz 90 %, un vismaz pusi procentpunkta dalībvalstīs, kuru parāda attiecība pret IKP ir 60 % līdz 90 %**.
3. **Komisija visās dalībvalstīs pārbauda, vai valsts vidēja termiņa fiskālais un strukturālais plāns atbilst 12. pantā izklāstītajām prasībām**. Turklāt Komisija attiecībā uz attiecīgo dalībvalsti pārbauda,

vai reformu un investīciju saistību kopums, kas ir korekcijas perioda pagarināšanas pamatā, atbilst 13. pantā izklāstītajiem nosacījumiem.

■

16. pants

Valsts vidēja termiņa fiskālā un strukturālā plāna apstiprināšana Padomē

Padome pēc Komisijas ieteikuma parasti četru nedēļu laikā pēc tā pieņemšanas pieņem ieteikumu, kurā nosaka attiecīgās dalībvalsts neto izdevumu trajektoriju un attiecīgā gadījumā apstiprina reformu un investīciju saistību kopumu, kas ir pamatā valsts vidēja termiņa fiskālajā un strukturālajā plānā iekļautā korekcijas perioda pagarināšanai. **Komisijas ieteikumam pievieno Eiropas Fiskālās padomes (EFP) atzinumu par Savienības dimensiju un attiecīgās dalībvalsts neatkarīgās fiskālās iestādes sākotnējo atzinumu, kā minēts 9. panta 3. punktā. Tomēr tas, ka EFP un neatkarīgā valsts fiskālā iestāde nesniedz savus attiecīgos atzinumus, neliedz Komisijai nākt klajā ar ieteikumu.**

Ja valsts vidēja termiņa fiskālais un strukturālais plāns kalpo par korektīvo pasākumu plānu, kas vajadzīgs, lai koriģētu pārmērīgu makroekonomisko nelīdzsvarotību, kā paredzēts 30. pantā, Padome minētajā ieteikumā apstiprina arī reformas un investīcijas, kas vajadzīgas nelīdzsvarotības koriģēšanai.

17. pants

Padomes ieteikums pārskatītam valsts vidēja termiņa fiskālajam un strukturālajam plānam

Ja Padome uzskata, ka plāns neatbilst 15. panta 2. punktā un 3. punkta a) apakšpunktā izklāstītajām prasībām, tā pēc Komisijas ieteikuma iesaka attiecīgajai dalībvalstij iesniegt pārskatītu valsts vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu.

18. pants

Padomes ieteikums gadījumā, ja dalībvalsts nav izpildījusi savus pienākumus

Padome pēc Komisijas ieteikuma attiecīgajai dalībvalstij iesaka, ka Komisijas *saskaņā ar 5. panta otro daļu* noteiktā *atsauces* trajektorija ir dalībvalsts neto izdevumu trajektorija, ja:

- a) attiecīgā dalībvalsts *divu mēnešu* laikā pēc Padomes ieteikuma neiesniedz pārskatītu valsts vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu;
- b) Padome uzskata, ka pārskatītais valsts vidēja termiņa fiskālais un strukturālais plāns neatbilst 15. panta 2. punktā un 3. punkta a) apakšpunktā izklāstītajām prasībām, *un pienācīgi pamato savu nostāju*;
- c) dalībvalsts neiesniedz *sākotnēju valsts vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu vai* jaunu valsts vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu tā perioda beigās, uz kuru attiecas iepriekšējais valsts vidēja termiņa fiskālais un strukturālais plāns.

19. pants

Dalībvalsts nespēja apmierinoši izpildīt savas saistības, kas ir tās korekcijas perioda pagarināšanas pamatā

Ja dalībvalstij ir piešķirts korekcijas perioda pagarinājums, bet tā apmierinoši nepilda reformu un investīciju saistību kopumu, kas ir 13. panta 1. punktā minētā pagarinājuma pamatā, Padome *parasti ievēro* Komisijas *ieteikumu un iesaka pārskatītu* neto izdevumu *trajektoriju* ar īsāku korekcijas periodu *vai publiski paskaidro savu nostāju, ja tā rīkojas citādi*.

19.a pants

Vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu rezultātu pārskats

1. *Komisija izveido vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu rezultātu pārskatu ("rezultātu pārskats"), kas atspoguļo dalībvalstu vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu īstenošanas progresu, jo īpaši ietverot reformas, investīcijas un Savienības prioritātes, kā arī plāna aprītes cikla posmu un faktiskās neto izdevumu trajektorijas statusu. Rezultātu pārskatā arī iekļauj informāciju par valstu publisko investīciju nepietiekamību, tostarp saistībā ar katru no 12. panta ba) punktā minētajām Savienības kopīgajām prioritātēm;*
2. *Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģēto aktu saskaņā ar 33. pantu, lai šo regulu papildinātu, nosakot detalizētus rezultātu pārskata elementus nolūkā atspoguļot 1. punktā minēto vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu īstenošanas progresu.*
3. *Rezultātu pārskatu ievieš līdz 2024. gada [1. jūnijam], un Komisija to atjaunina divas reizes gadā. Rezultātu pārskatu dara publiski pieejamu tīmekļa vietnē vai interneta portālā.*

V NODAĻA

VALSTS VIDĒJA TERMIŅA FISKĀLO UN STRUKTURĀLO PLĀNU ĪSTENOŠANA

20. pants

Progresu ziņojums

1. Katra dalībvalsts katru gadu vēlākais līdz 30. aprīlim iesniedz Komisijai gada progresu ziņojumu par valsts vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu īstenošanu.
 2. Šā panta 1. punktā minētajā gada progresu ziņojumā jo īpaši ietver informāciju par progresu neto izdevumu trajektorijas īstenošanā, plašāku reformu un investīciju saistību īstenošanā Eiropas pusgada kontekstā un attiecīgā gadījumā reformu un investīciju saistību kopuma īstenošanā, kas ir korekcijas perioda pagarināšanas pamatā.
 3. Šā panta 1. punktā minētajā gada progresu ziņojumā iekļauj arī III pielikumā izklāstīto informāciju.
 4. Katra dalībvalsts publisko savu gada progresu ziņojumu.
- 4.a** *Dalībvalstis apspriež progresu ziņojumu savā valsts parlamentā un ar pilsonisko sabiedrību, sociālajiem partneriem un attiecīgajām ieinteresētajām personām, ievērojot savas valsts tiesisko regulējumu.*

21. pants

Komisijas veikta uzraudzība

1. Komisija uzrauga, kā tiek īstenots valsts vidēja termiņa fiskālais un strukturālais plāns un jo īpaši neto izdevumu trajektorija **un reformas un investīcijas, kas ir korekcijas perioda pamatā**.
 2. Komisija izveido kontroles kontu **█** un seko līdzi faktisko neto izdevumu kumulatīvajām augšupējām (*debets*) un lejupējām (*kredīts*) novirzēm no neto izdevumu trajektorijas.
- 2.a** *Kontroles konta uzkrātais atlikums konkrētā periodā ir šajā periodā reģistrēto gada debetu un kredītu summa.*
- 2.b** *Uzskata, ka dalībvalsts nenodrošina atbilstību tās neto izdevumu trajektorijai, ja kontroles kontā uzkrātais atlikums korekcijas periodā pārsniedz 1 % no IKP pozitīvas IKP izaugsmes gados.*
- 2.c** *Atkāpjoties no 2.b punkta, lai ņemtu vērā konkrētas stratēģiskās investīcijas, kas vērstas uz Savienības kopīgajām prioritātēm un kam ir pievienotā vērtība Savienībai kopumā, Komisija izņēmuma kārtā var atļaut dalībvalstij uz laiku pārsniegt 2.b punktā noteikto robežu noteiktā laikposmā, kas nepārsniedz 5 gadus, nodrošinot, ka līdz minētā laikposma beigām novirze iekļaujas minētajās robežās.*

22. pants

Neatkarīgu fiskālo iestāžu loma

1. Katra neatkarīgā valsts fiskālā iestāde, kas minēta Padomes Direktīvas [...] ¹ [par valsts budžeta struktūrām] 8. pantā, sniedz novērtējumu par to, vai budžeta izpildes dati, kas paziņoti 20. pantā minētajā progresu ziņojumā, atbilst neto izdevumu trajektorijai, **ietverot**

¹ Padomes [...] Direktīva [...], [ar ko groza Padomes Direktīvu 2011/85/ES par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām] (OV..., ..., ... lpp.).

nekvantificējamus mērķrādītājus. Attiecīgā gadījumā katra neatkarīgā valsts fiskālā iestāde analizē arī faktorus, kas ir pamatā novirzei no neto izdevumu trajektorijas.

- 1.a Kvalitatīvajos un kvantitatīvajos novērtējumos, kas ietverti 1. punktā minētajos neatkarīgas valsts fiskālās iestādes atzinumos, ņem vērā atšķirīgus viedokļus un dod iespēju atklāt mazākuma un atšķirīgās nostājas. Šajā nolūkā regulāri apspriežas ar attiecīgajām ieinteresētajām personām.*
- 1.b Saskaņā ar šo regulu sniegtos neatkarīgu fiskālo iestāžu atzinumus un novērtējumus publisko.*

22.a pants (jauns)

Eiropas Fiskālās padomes loma

- 1. Komisija izveido Eiropas Fiskālo padomi (EFP) — neatkarīgu ekspertu grupu, kura veic padomdevējas funkciju attiecībā uz Savienības ekonomikas politikas koordinēšanu. Komisija ir pārstāvēta EFP, bet tai nav balsstiesību.*
- 2. EFP:*
- a) ir neatkarīga un nepieņem norādījumus nedz no attiecīgās dalībvalsts budžeta lēmējinstītūcijām, nedz no Komisijas vai jebkādam citām publiskām vai privātām struktūrām;*
 - b) spēj savlaicīgi sagatavot atzinumus un publiskot informāciju;*
 - c) nodrošina viedokļu un pieredzes dažādību savā sastāvā;*
 - d) savos atzinumos dod iespēju atklāt mazākuma un atšķirīgās nostājas;*
 - e) ir ar pietiekamiem un stabiliem pašu resursiem, lai efektīvi īstenotu savas pilnvaras, tostarp veiktu jebkādu analīzi savu pilnvaru ietvaros;*
 - f) ir pienācīga un savlaicīga piekļuve visai Komisijas un dalībvalstu informācijai, kas vajadzīga tās pilnvaru īstenošanai;*
 - g) regulāri apspriežas ar attiecīgajām ieinteresētajām personām.*
- 3. EFP veic uzdevumus, kas noteikti Komisijas Lēmuma (ES) 2015/193 2. pantā. Tā sniedz arī konsultācijas Eiropas Parlamentam, Padomei, Komisijai un Eurogrupai.*

23. pants

Komisijas brīdinājums un Padomes ieteikums par politikas pasākumiem

- 1. Ja pastāv būtisks risks novirzīties no neto izdevumu trajektorijas, kā **liecina kontroles konta veiktā uzraudzība**, vai pastāv risks, ka valsts budžeta deficīts var pārsniegt atsaucis vērtību 3 % no IKP, Komisija var attiecīgajai dalībvalstij izteikt brīdinājumu saskaņā ar LESD 121. panta 4. punktu.*
- 2. Pamatojoties uz Komisijas ieteikumu, Padome viena mēneša laikā pēc 1. punktā minētā Komisijas brīdinājuma pieņem ieteikumu attiecīgajai dalībvalstij par nepieciešamajiem politikas pasākumiem saskaņā ar LESD 121. panta 4. punktu.*

24. pants

Nopietna ekonomikas lejupslīde eurozonā vai Savienībā kopumā

Pēc Komisijas ieteikuma Padome var pieņemt ieteikumu, kas ļauj dalībvalstīm novirzīties no neto izdevumu trajektorijas nopietnas ekonomikas lejupslīdes gadījumā eurozonā vai Savienībā kopumā, ar

noteikumu, ka *saskaņā ar Komisijas veiktu kvantitatīvu un kvalitatīvu analīzi* šāda novirze neapdraud fiskālo stabilitāti vidējā termiņā. Padome nosaka termiņu šādai novirzei.

Pirmajā daļā minētajiem Komisijas ieteikumiem pievieno EFP atzinumu. Tomēr tas, ka EFP saprātīgā termiņā nesniedz šādu atzinumu, neliedz Komisijai nākt klajā ar ieteikumu.

Kamēr turpinās nopietna ekonomikas lejupslīde eurozonā vai Savienībā kopumā, Komisija turpina uzraudzīt parāda atmaksājamību un nodrošina politikas koordināciju un konsekventu politikas pasākumu kopumu, kurā ņemta vērā eurozonas un Savienības dimensija.

Padome pēc Komisijas ieteikuma var pagarināt laikposmu, kurā dalībvalstis var novirzīties no neto izdevumu trajektorijas, ar noteikumu, ka turpinās nopietna ekonomikas lejupslīde eurozonā vai Savienībā kopumā. Pagarinājumu var piešķirt vairāk nekā vienu reizi. Tomēr katrs pagarinājums ir ne ilgāk kā uz vienu gadu.

25. pants

Ārkārtēji apstākļi, kurus dalībvalsts nevar kontrolēt un kuri būtiski ietekmē attiecīgās dalībvalsts publiskās finanses

Pēc Komisijas ieteikuma Padome var pieņemt ieteikumu, kas ļauj dalībvalstij novirzīties no neto izdevumu trajektorijas, ja ārkārtēji apstākļi, ko dalībvalsts nevar kontrolēt, rada būtisku ietekmi uz attiecīgās dalībvalsts publiskajām finansēm, ar noteikumu, ka *saskaņā ar Komisijas veiktu kvantitatīvu un kvalitatīvu analīzi* tas neapdraud fiskālo stabilitāti vidējā termiņā. Padome nosaka termiņu šādai novirzei.

Padome pēc Komisijas ieteikuma var pagarināt laikposmu, kurā dalībvalsts var novirzīties no neto izdevumu trajektorijas, ar noteikumu, ka ārkārtējie apstākļi turpinās. Pagarinājumu var piešķirt vairāk nekā vienu reizi. Tomēr katrs pagarinājums ir ne ilgāk kā uz vienu gadu.

VI NODAĻA

DEMOKRĀTISKA PĀRSKATATBILDĪBA UN PĀRREDZAMĪBA

25.a pants

Eiropas Parlamenta loma

- 1. Eiropas Parlamentu pienācīgi, regulāri un strukturēti iesaista Eiropas pusgada norisēs, lai uzlabotu pārredzamību, demokrātisku pārskatatbildību un atbildību par pieņemtajiem lēmumiem, jo īpaši izmantojot šajā regulā minētos dialogus.***
- 2. Komisija nosūta Eiropas Parlamentam valstu vidēja termiņa fiskālos un strukturālos plānus, ko iesniegušas dalībvalstis. Komisija informē Eiropas Parlamentu par tās veikto šo vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu vispārējo novērtējumu. Eiropas Parlamenta atbildīgā komiteja var prasīt, lai Komisija un attiecīgās ieinteresētās personas, tostarp sociālie partneri, ierastos tajā. Šādos gadījumos Komisiju aicina izklāstīt vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu novērtējumu un attiecīgās ieinteresētās personas aicina sniegt komentārus par to.***
- 3. Padome un Komisija regulāri informē Eiropas Parlamentu par šīs regulas piemērošanu.***
- 4. Padome un Komisija savā ziņojumā Eiropas Parlamentam iekļauj saskaņā ar šo regulu veiktās daudzpusējās uzraudzības rezultātus.***
- 5. Eurogrupa katru gadu ziņo Eiropas Parlamentam par tās darba rezultātiem saistībā ar īpašajiem pienākumiem attiecībā uz vienoto valūtu daudzpusējās uzraudzības ietvaros.***
- 6. Komisija sagatavo un iesniedz informāciju Padomei un jebkurai no tās sagatavošanas struktūrām saistībā ar šo regulu vai tās piemērošanu, un minētā informācija vienlaikus un***

ar vienādiem nosacījumiem bez nepamatotas kavēšanās tiek darīta pieejama Eiropas Parlamentam, attiecīgā gadījumā ievērojot konfidencialitāti. Šāda informācija cita starpā ietver:

- a) parāda atmaksājamības novērtējumus un to metodikas satvaru;
 - b) atsaucēs trajektorijas;
 - c) dalībvalstu iesniegtos valsts vidēja termiņa fiskālos un strukturālos plānus un ierosināto neto izdevumu trajektoriju;
 - d) pārskatu par Komisijas sākotnējiem konstatējumiem par vispārējo progresu valsts vidēja termiņa fiskālā un strukturālā plāna īstenošanā, tostarp par kontroles konta atlikumu;
 - e) pārskatu par Komisijas provizoriskajiem konstatējumiem par to, vai ir apmierinoši izpildīts reformu un investīciju saistību kopums, kas ir pamatā korekcijas perioda pagarināšanai;
 - f) novērtējumu par konkrētām valstīm adresētajiem ieteikumiem un sociālās konverģences riskiem, kā arī progresu virzībā uz Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu īstenošanu;
 - g) valstu vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu pārskatīšanu;
 - h) saskaņā ar 34. un 35. pantu īstenoto misiju dalībvalstīs rezultātus;
 - i) saskaņā ar 23. pantu izteikto Komisijas brīdinājumu;
 - j) neatbilstības neto izdevumu trajektorijām risku;
 - k) Komisijas kvantitatīvu un kvalitatīvu analīzi par to, ka saskaņā ar 24. un 25. pantu notikušās izņēmuma klauzulas iedarbināšanas gadījumā netiks apdraudēta vidēja termiņa ilgtspēja;
 - l) visu citu būtisko informāciju un dokumentus, ko Komisija ir iesniegusi Eiropas Parlamenta atbildīgajai komitejai saistībā ar ekonomikas politikas koordinēšanu un budžeta daudzpusējo uzraudzību.
7. Padomes sagatavošanas struktūrās notikušo diskusiju attiecīgos rezultātus paziņo Eiropas Parlamenta atbildīgajai komitejai.
8. Eiropas Parlamenta atbildīgā komiteja var aicināt Komisiju sniegt informāciju par tābrīža situāciju saistībā ar valstu vidēja termiņa fiskālajiem un strukturālajiem plāniem 26.a pantā minēto vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu dialogu kontekstā.
9. Komisija savos politikas norādījumos ņem vērā visus elementus, kas izriet no viedokļiem, kuri pausti ar Eiropas pusgadu un vidēja termiņa fiskālajiem un strukturālajiem plāniem saistītajos dialogos, kā noteikts 26. un 26.a pantā, tostarp Eiropas Parlamenta rezolūcijās.

26. pants

Eiropas pusgada dialogs

Lai pastiprinātu dialogu starp Savienības iestādēm, jo īpaši Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju, un lai nodrošinātu pārredzamību un pārskatatbildību, Padomes priekšsēdētājs, Komisija un — attiecīgā gadījumā — Eiropadomes vai Eurogrupas priekšsēdētājs pēc uzaicinājuma ierodas Eiropas Parlamentā, lai apspriestu Komisijas izdotos politikas norādījumus dalībvalstīm, Eiropadomes secinājumus un saskaņā ar šo regulu veiktās daudzpusējās uzraudzības rezultātus. ■ Eiropas pusgada dialoga satvarā Eiropas Parlaments var uzaicināt Ekonomikas un finanšu komitejas, Ekonomikas politikas komitejas, Nodarbinātības komitejas un Sociālās aizsardzības komitejas pārstāvi. Eiropas pusgada norišu satvarā saistībā ar galvenajiem politikas jautājumiem attiecīgā gadījumā iesaista

attiecīgās ieinteresētās personas, jo īpaši sociālos partnerus, saskaņā ar LESD un ievērojot valstu tiesisko regulējumu un politisko sistēmu.

Padomes priekšsēdētājs un Komisijas priekšsēdētājs saskaņā ar LESD 121. pantu, un — attiecīgā gadījumā — Eurogrupas priekšsēdētājs ik gadu ziņo Eiropas Parlamentam un Eiropadomei par daudzpusējās uzraudzības rezultātiem.

26.a pants

Vidēja termiņa strukturālo un fiskālo plānu dialogs

- 1. Lai sekmētu dialogu starp Eiropas Parlamentu un Komisiju un nodrošinātu labāku pārredzamību un pārskatatbildību, Komisija pēc pieprasījuma piedalās Eiropas Parlamenta atbildīgās komitejas sanāksmēs, lai daudzpusējās budžeta uzraudzības ietvaros apspriestu tās vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu saturu, iesniegšanu, novērtējumu un uzraudzību, tostarp 25.a panta 7. punktā minēto informāciju.***
- 2. Lai sekmētu dialogu starp Savienības iestādēm, jo īpaši starp Eiropas Parlamentu un Padomi, un nodrošinātu labāku pārredzamību un pārskatatbildību, Eiropas Parlamenta atbildīgā komiteja var uzaicināt Padomes priekšsēdētāju un attiecīgā gadījumā Eiropadomes priekšsēdētāju vai Eurogrupas priekšsēdētāju vismaz divas reizes gadā piedalīties atbildīgās komitejas sanāksmēs, lai apspriestu 1. punktā minētos jautājumus.***

27. pants

Princips “ievēro vai paskaidro”

Parasti gaidāms, ka Padome ievēro Komisijas ierosinājumus un ieteikumus vai arī izskaidro savu nostāju publiski.

28. pants

Ekonomikas dialogs ar dalībvalsti

■ Eiropas ***Parlamenta atbildīgā komiteja*** var piedāvāt ■ dalībvalstij iespēju piedalīties viedokļu apmaiņā, ja ***Padome dalībvalstij adresē ieteikumu saskaņā ar 18. pantu, 19. pantu vai 23. panta 2. punktu.***

■

VII NODAĻA

MIJIEDARBĪBA AR REGULU (ES) Nr. 1176/2011

30. pants

Mijiedarbība ar makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūru

1. Ja dalībvalsts neīsteno reformu un investīciju saistības, kas iekļautas tās vidēja termiņa fiskālajā un strukturālajā plānā, lai īstenotu konkrētai valstij adresētos ieteikumus, kuri attiecas uz makroekonomiskās nelīdzsvarotības novēršanas procedūru, kas izveidota ar Regulu (ES) Nr. 1176/2011, un ja Komisija uzskata, ka attiecīgajā dalībvalstī pastāv pārmērīga nelīdzsvarotība

saskaņā ar minētās regulas 7. panta 1. punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 1176/2011 7. panta 2. punktā noteikto procedūru.

2. Šādā gadījumā dalībvalsts, attiecībā uz kuru saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 7. panta 2. punktu ir sāta pārmērīgas nelīdzsvarotības novēršanas procedūra, iesniedz pārskatītu plānu saskaņā ar šīs regulas 14. pantu. Pārskatītais plāns atbilst Padomes ieteikumam, kas pieņemts saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 7. panta 2. punktu. Pārskatītā plāna iesniegšanu apstiprina Padome saskaņā ar šīs regulas 16.–19. pantu. Pārskatīto plānu novērtē saskaņā ar šīs regulas 15. pantu.

3. Ja dalībvalsts iesniedz pārskatītu vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu saskaņā ar 2. punktu, minētais pārskatītais plāns kalpo par korektīvo pasākumu plānu, kas prasīts saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 8. panta 1. punktu, un tajā izklāsta konkrētas politikas darbības, ko attiecīgā dalībvalsts ir īstenojusi vai plāno īstenot, un iekļauj šo darbību grafiku.

Ja Padome izlemj neuzsākt pārmērīgas nelīdzsvarotības novēršanas procedūru saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 7. panta 2. punktu gadījumos, kad Komisija uzskata, ka attiecīgo dalībvalsti skar pārmērīga nelīdzsvarotība, pamatojoties uz minētās regulas 5. pantā norādīto padziļināto pārskatu, tā publiski izskaidro savu nostāju.

Tādā gadījumā saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 8. panta 2. punktu Padome, pamatojoties uz Komisijas novērtējumu, izvērtē pārskatīto plānu divu mēnešu laikā pēc tā iesniegšanas. Pārskatītā plāna īstenošanas uzraudzību un novērtējumu veic saskaņā ar šīs regulas 21. pantu un Regulas (ES) Nr. 1176/2011 9. un 10. pantu.

VIII NODAĻA

MIJIEDARBĪBA AR REGULU (ES) Nr. 472/2013

31. pants

Mijiedarbība ar pastiprinātas uzraudzības procedūru

Dalībvalsts, uz kuru attiecas pastiprināta uzraudzība saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 472/2013¹ 2. pantu, pieņemot pasākumus, kuru mērķis ir novērst (iespējamos) grūtību cēloņus saskaņā ar minētās regulas 3. panta 1. punktu, ņem vērā visus ieteikumus, kas tai sniegti saskaņā ar šīs regulas 23. pantu.

Ja dalībvalstij piemēro makroekonomikas korekciju programmu un tās izmaiņas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 472/2013 7. pantu, tai nav jāiesniedz vidēja termiņa fiskālais un strukturālais plāns saskaņā ar šīs regulas 9. pantu un gada progresa ziņojums saskaņā ar šīs regulas 20. pantu.

Ja dalībvalstij ir aktīvs vidēja termiņa fiskālais un strukturālais plāns un ja šai dalībvalstij sāk piemērot makroekonomikas korekciju programmu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 472/2013 7. pantu, šo vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu ņem vērā, izstrādājot makroekonomikas korekciju programmu.

IX NODAĻA

DELEĢĒTĀS PILNVARAS

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 472/2013 (2013. gada 21. maijs) par to eurozonas dalībvalstu ekonomiskās un budžeta uzraudzības pastiprināšanu, kurās ir vai kurām draud nopietnas finanšu stabilitātes grūtības (OV L 140, 27.5.2013., 1. lpp.).

32. pants

Pielikumu grozījumi

Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 33. pantu, lai grozītu II, **III un VII** pielikumu nolūkā tos pielāgot, lai pienācīgi ņemtu vērā turpmākās norises vai vajadzības attiecībā uz informāciju valsts vidēja termiņa fiskālajā un strukturālajā plānā (II pielikums) vai gada progresa ziņojumos (III pielikums) vai attiecībā uz novērtēšanas sistēmu (VII pielikums).

33. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt **8. un 19.a** pantā minētos deleģētos aktus **Komisijai** piešķir uz **5 gadiem, sākot no šīs regulas spēkā stāšanās dienas. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms 5 gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.**
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt **8. un 19.a pantā** minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija **veic sabiedrisko apspriešanu un** apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem **un procedūrām**, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar **8. un 19.a** pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja **trīs mēnešu** laikā no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par **trīs mēnešiem**.

X NODAĻA

KOPĪGIE NOTEIKUMI

34. pants

Dialogs ar dalībvalstīm

Komisija saskaņā ar šīs regulas mērķiem nodrošina pastāvīgu dialogu ar dalībvalstīm. Šajā sakarā Komisija jo īpaši veic misijas, lai izvērtētu sociālekonomisko stāvokli dalībvalstī un konstatētu jebkādas ar šīs regulas mērķu izpildi saistītos riskus vai grūtības.

35. pants

Uzraudzības misijas

1. Komisija **īsteno** uzraudzības misijas dalībvalstīs, uz kurām attiecas ieteikumi, kas sniegti saskaņā ar 23. pantu. **Šāda uzraudzība parasti notiek** uz vietas.

2. Ja attiecīgā dalībvalsts ir dalībvalsts, kuras valūta ir euro, vai dalībvalsts, kas piedalās VKM2, Komisija vajadzības gadījumā var uzaicināt Eiropas Centrālās bankas pārstāvjus piedalīties uzraudzības misijās.
3. ***Uzraudzības misiju vajadzībām Komisija var uzaicināt minētajās misijās piedalīties attiecīgās ieinteresētās personas, kas atrodas konkrētajā dalībvalstī.***

36. pants

Pārskatīšana

1. Komisija līdz [2028. gada 31. decembrim] un pēc tam reizi piecos gados iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs regulas piemērošanu, kam vajadzības gadījumā pievieno priekšlikumu grozīt šo regulu. Komisija dara šo ziņojumu publiski pieejamu.
2. Šā panta 1. punktā minētajā ziņojumā ***novērtē un*** apskata:
 - a) šīs regulas efektivitāti, lai nodrošinātu valsts parāda attiecību samazināšanos vai saglabāšanu piesardzīgā līmenī saskaņā ar attiecīgajiem Padomes ieteikumiem ***un lai veicinātu parāda atmaksājamību un ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi dalībvalstīs un novērstu pārmērīga valsts budžeta deficīta veidošanos;***
 - aa) regulas 33. pantā noteikto deleģēto pilnvaru izmantošanu;***
 - b) progresu, kas panākts, lai nodrošinātu dalībvalstu ekonomikas politikas ciešāku koordinēšanu un stabilu ekonomiskās darbības konvergenci;
 - ba) progresu saistībā ar konkrētām valstīm adresēto ieteikumu, 12. panta ba) punktā minēto Savienības kopīgo prioritāšu un reformu īstenošanu un vispārējo investīciju līmeni Savienībā;***
 - bb) to, vai paziņojums COM(2015) 012 joprojām atbilst mērķim.***
3. Ziņojumu nosūta Eiropas Parlamentam un Padomei.

37. pants

Regulas (EK) Nr. 1466/97 atcelšana

Regulu (EK) Nr. 1466/97 atceļ.

38. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā [divdesmitajā] dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*

I PIELIKUMS

I

II PIELIKUMS

Informācija, kas jāsniedz valsts vidēja termiņa fiskālajos un strukturālajos plānos

Valsts vidēja termiņa fiskālajā un strukturālajā plānā ietver šādu informāciju:

- a) valsts neto izdevumu trajektoriju, kas minēta 11. pantā; █
 - b) prognozēto valsts ieņēmumu pieauguma tempu nemainīgas politikas apstākļos;
 - c) prognozēto valsts parāda attiecības virzību;
 - ca) **valstu publisko investīciju nepietiekamības novērtējumu, tostarp saistībā ar katru no 12. panta ba) punktā minētajām Savienības kopīgajām prioritātēm;**
 - d) informāciju par netiešajām saistībām, kas saistītas ar sabiedrības novecošanu, un iespējamām saistībām ar potenciāli lielu ietekmi uz valdības budžetu, tai skaitā valdības garantijām, ienākumus nenesošiem aizdevumiem un saistībām, kas izriet no publisko sabiedrību darbības, arī to apmēra, iespējamiem izdevumiem un saistībām, kas izriet no tiesas prāvām, un, ciktāl iespējams, **zinātniski pamatotu** informāciju par iespējamām saistībām, kas saistītas ar katastrofām un klimatu;
 - e) galvenos pieņēmumus par paredzamo ekonomisko attīstību un galvenajiem ekonomiskajiem mainīgajiem lielumiem, kas ir būtiski, lai nodrošinātu atbilstību valsts parāda konverģencei piesardzīgā līmenī un saglabātu valsts budžeta deficītu zem atsaucis vērtības 3 % no IKP;
 - f) ja dalībvalsts izmanto e) apakšpunktā minētos pieņēmumus, kas atšķiras no Komisijas pieņēmumiem par valsts vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu korekcijas periodu, **un ja — attiecīgā gadījumā — dalībvalsts ierosinātā atsaucis trajektorija atšķiras no Komisijas saskaņā ar 5. pantu ierosinātās atsaucis trajektorijas**, pienācīgus paskaidrojumus un pamatojumu, kas balstīts uz pamatotiem ekonomiskiem argumentiem par šīm atšķirībām;
 - g) analīzi par to, kā izmaiņas galvenajās ekonomikas prognozēs ietekmētu budžeta un parāda stāvokli;
- █
- i) reformu un investīciju prioritātes ar mērķi reaģēt uz galvenajām problēmām, kas konstatētas konkrētajai valstij adresētajos ieteikumos, ņemot vērā pašreizējo stāvokli minēto konkrētajai valstij adresēto ieteikumu īstenošanā **un progresu investīciju nepietiekamības samazināšanā;**
 - j) █ reformu un publisko investīciju izdevumus, kas vērsti uz **katru no 12. panta ba) punktā** minētajām Savienības kopīgajām prioritātēm;
 - k) attiecīgā gadījumā informāciju par konkrētu, laikā ierobežotu un pārbaudāmu reformu un investīciju saistību kopumu, kas ir pamatā korekcijas perioda pagarināšanai saskaņā ar 13. pantu, tā īstenošanas grafiku, kā arī pamatotus ekonomiskos argumentus par to, ka šīs reformu un investīciju saistību kopums atbilst 13. pantā noteiktajiem kritērijiem, ņemot vērā VII pielikumā noteiktos novērtēšanas kritērijus;
 - l) cik vien iespējams, kvantitatīvi izsaka k) apakšpunktā minēto reformu un investīciju paredzamo ietekmi uz fiskālo stabilitāti, **ilgtspējīgu un iekļaujošu** izaugsmi, **konkurētspēju** un **kvalitatīvu** nodarbinātību, attiecīgā gadījumā ievērojot kopīgi saskaņotu metodiku;
 - m) ja iespējams, šo k) apakšpunktā minēto reformu un investīciju saistību ietekmi uz vidēja termiņa budžetu un potenciālo izaugsmi **un noturību** vidējā termiņā;
 - n) attiecīgā gadījumā reformas un investīcijas konstatētas makroekonomiskās nelīdzsvarotības novēršanai saskaņā ar makroekonomiskās nelīdzsvarotības novēršanas procedūru, **Komisijas brīdinājumus vai Padomes ieteikumus saskaņā ar LESD 121. panta 4. punktu;**

- o) **reformu un** valsts finansēto publisko investīciju plānoto vispārējo līmeni uz valsts vidēja termiņa fiskālo strukturālo plānu darbības laiku;
- p) attiecībā uz dalībvalstīm ar zemām valsts parāda problēmām, bet lielām netiešām saistībām sabiedrības novecošanas dēļ, valsts neto izdevumu trajektorijā un valsts vidēja termiņa fiskālo un strukturālo plānu reformās būtu pienācīgi jāņem vērā publisko finanšu ilgtermiņa fiskālās stabilitātes problēmas;
- q) informāciju par apspriešanos ar sociālajiem partneriem, pilsoniskās sabiedrības organizācijām un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām saistībā ar plāna sagatavošanu, **kopsavilkumu par to ieguldījumu plānā un to, kā ir atspoguļots viņu devums;**
- qa) **problēmas, kas minētas sociālās konverģences ziņojumos saskaņā ar sociālās konverģences satvaru, kā arī informāciju par Eiropas sociālo tiesību pilāra īstenošanu.**

III PIELIKUMS

Informācija, kas dalībvalstīm jāsniedz gada progresa ziņojumos

Gada progresa ziņojumā dalībvalstis sniedz šādu informāciju:

- a) salīdzinājumu starp plānotajiem neto izdevumiem, pamatojoties uz Padomes noteikto neto izdevumu trajektoriju, un neto izdevumiem, pamatojoties uz izpildes datiem;
- b) salīdzinājumu no valsts vidēja termiņa fiskālā un strukturālā plāna sākuma starp minētajā plānā iesniegto galveno ekonomisko mainīgo lielumu prognozēm un izpildes datiem par šiem mainīgajiem lielumiem, kā arī ietekmi uz atbilstību Padomes noteiktajai neto izdevumu trajektorijai un ietekmi uz plānā norādīto valsts parāda attiecības prognozēto virzību;
- c) analīzi par diskrecionāro ieņēmumu pasākumu īstenošanu iepriekšējā gadā;
- d) progresu un plānoto reformu un investīciju saistību īstenošanu nākamajā gadā, kas noteiktas valsts vidēja termiņa fiskālajā un strukturālajā plānā saskaņā ar informāciju, kas jāsniedz saskaņā ar II pielikuma i) un j) punktu, kā arī attiecīgā gadījumā k) un n) punktu;
- e) informāciju par nākamo gadu par to, kā dalībvalsts plāno īstenot iepriekšējā gadā tai adresētos ieteikumus, kā arī attiecīgā gadījumā ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku;
- f) *Atvēršanas un noturības mehānisma vai jebkura cita Savienības investīciju instrumenta ar līdzīgu mērķi* darbības laikā informāciju par progresu atvēršanas un noturības plāna īstenošanā, lai izpildītu Regulas (ES) 2021/241 27. pantā izklāstītās pusgada ziņošanas prasības Eiropas pusgada kontekstā;
- g) informāciju par iespējamo saistību attīstību, kas paziņotas valsts vidēja termiņa fiskālajā un strukturālajā plānā un minēta II pielikuma d) punktā, kā arī attiecīgā gadījumā par netiešajām saistībām, kas saistītas ar novencošanu, un informāciju par iespējamām saistībām un netiešajām saistībām nākamajam gadam;
- h) galvenos pieņēmumus par gaidāmo ekonomisko attīstību un galvenajiem ekonomiskajiem mainīgajiem lielumiem nākamajos korekcijas perioda gados, t. sk. valsts parāda attiecību;
- i) nemainīgas politikas prognozes turpmākajiem gadiem korekcijas periodā attiecībā uz valdības izdevumiem un ieņēmumiem un to galvenajiem komponentiem, t. sk. publisko investīciju izdevumiem;
- j) plānotos valdības izdevumus un ieņēmumus procentos no IKP un to galvenos komponentus nākamajiem korekcijas perioda gadiem, ņemot vērā Padomes noteikto neto izdevumu plānu;
- k) izdevumu un ieņēmumu pasākumu aprakstu un kvantificēšanu, kas jāīsteno, lai novērstu starpību starp i) punktā minētajām izdevumu un ieņēmumu prognozēm nemainīgas politikas gadījumā un j) apakšpunktā minētajiem plānotajiem izdevumiem un ieņēmumiem;
- l) makroekonomiskās nelīdzsvarotības novēršanas procedūrā konstatētās makroekonomiskās nelīdzsvarotības attīstības analīzi un to attiecīgo reformu un investīciju īstenošanas ietekmi, par kurām attiecīgā gadījumā ziņots valsts vidēja termiņa fiskālajā un strukturālajā plānā saskaņā ar II pielikuma n) punktu;
- m) informāciju par to, kā īsteno Komisijas brīdinājumu vai Padomes ieteikumu saskaņā ar LESD 121. panta 4. punktu;
- ma) valstu publisko investīciju nepietiekamības novērtējumu, tostarp saistībā ar katru no 12. panta ba) punktā minētajām Savienības kopīgajām prioritātēm;*
- n) informāciju par darba tirgus, prasmju un sociālās politikas norisēm un par tādu politikas pasākumu īstenošanu, kas veicina augšupēju sociālo konvergenci starp dalībvalstīm virzībā uz labākiem darba un dzīves apstākļiem saskaņā ar Eiropas sociālo tiesību pīlāra principiem un

nodarbinātības pamatnostādņēm saskaņā ar LESD 148. pantu; tas ietver pasākumu paredzamo ietekmi saistībā ar progresu valsts mērķu sasniegšanā attiecībā uz nodarbinātību, prasmēm un nabadzības samazināšanu līdz 2030. gadam ***un attiecīgā gadījumā pasākumu paredzamo ietekmi, risinot problēmas, kas konstatētas saskaņā ar sociālās konverģences satvaru;***

- o) neatkarīgo fiskālo iestāžu novērtējumu, kas minēts 22. pantā.

IV PIELIKUMS

I

V PIELIKUMS

I

VI PIELIKUMS

I

VII PIELIKUMS

Reformu un investīciju saistību kopuma novērtēšanas sistēma, kas ir pamatā korekcijas perioda pagarināšanai

1. Darbības joma

Šīs novērtēšanas sistēmas mērķis ir palīdzēt:

- Komisijai novērtēt, vai reformu un investīciju saistību kopums, kas iekļauts valsts vidēja termiņa fiskālajos un strukturālajos plānos, kuri ir to korekcijas perioda pagarināšanas pamatā, atbilst 13. panta 2. punktā noteiktajiem kritērijiem. Tādējādi šī novērtēšanas sistēma ir pamats 13. panta 2. punktā minēto novērtēšanas kritēriju piemērošanai, lai nodrošinātu taisnīgu un pārredzamu procesu;
- novērtēt, vai katra no minētajām reformu un investīciju saistībām atbilst 13. panta 3. punktā izklāstītajiem nosacījumiem. Tādējādi šī novērtēšanas sistēma ir arī pamats 13. panta 3. punktā minēto nosacījumu piemērošanai tādā pašā nolūkā.

2. Novērtēšanas kritēriji

Saskaņā ar 13. panta 2. punktu reformu un investīciju saistību kopums, kas iekļauts valsts vidēja termiņa fiskālajos strukturālajos plānos, kuri ir pamatā korekcijas perioda pagarināšanai, ir samērīgs ar valsts parāda problēmu pakāpi, kas noteikta pēdējā parāda atmaksājamības instrumenta atjauninājumā *vai ar parāda atmaksājamības analīzes metodiku*, un ar problēmām, kas dalībvalstī saistītas ar vidēja termiņa izaugsmi. Paredzams, ka dalībvalstīs, kurās valsts parāda problēmas ir saistītas ar ievērojamām problēmām vidēja termiņa izaugsmei, reformu un investīciju kopums novērsīs arī šķēršļus vidēja termiņa izaugsmei.

Reformu un investīciju saistību kopums visumā atbilst turpmāk minētajiem kritērijiem.

2.1. Reformu un investīciju saistību kopums veicina izaugsmi *un noturību*.

- Paredzams, ka reformu un investīciju saistību kopums, pamatojoties uz ticamiem, labi dokumentētiem un piesardzīgiem pieņēmumiem, būtiski palielinās attiecīgās dalībvalsts ekonomikas izaugsmes potenciālu ilgtermiņā veidā.

2.2. Reformu un investīciju saistību kopums atbalsta fiskālo stabilitāti.

- Paredzams, ka reformu un investīciju saistību kopums vidējā termiņā būtiski strukturāli uzlabos valsts finanses, strukturāli samazinot valsts izdevumus vai palielinot valsts ieņēmumus attiecīgajā dalībvalstī.

2.3. Reformu un investīciju saistību kopums ir vērsts uz *12. panta ba) punktā* minētajām Savienības *kopīgajām* prioritātēm.

- Reformu un investīciju saistību kopums sniedz būtisku ieguldījumu vismaz vienā no Savienības *kopīgajām* prioritātēm, kas minētas *12. panta ba) punktā*.

2.4. Viss reformu un investīciju saistību kopums palīdz īstenot attiecīgos konkrētai valstij adresētos ieteikumus un attiecīgā gadījumā ieteikumus, kas sniegti saistībā ar makroekonomiskās nelīdzsvarotības novēršanas procedūru.

- Paredzams, ka attiecīgo reformu un investīciju saistību kopums, kas ir pamatā korekcijas perioda pagarināšanai, visā pilnībā risinās problēmas, kas konstatētas attiecīgajos konkrētajai valstij adresētajos ieteikumos, un attiecīgā gadījumā ieteikumus, kas sniegti saistībā ar makroekonomiskās nelīdzsvarotības novēršanas procedūru, attiecīgā gadījumā ņemot vērā konkrētās valsts problēmu apmēru un mērogu un saistības, ko tā uzņēmusies saskaņā ar atveseļošanas un noturības plānu.

- 2.5. Reformu un investīciju saistību kopums nodrošina, ka valsts finansēto publisko investīciju vispārējais līmenis valsts vidēja termiņa fiskālā un strukturālā plāna darbības laikā ir augstāks nekā vidēja termiņa līmenis pirms minētā plāna darbības perioda.
- Vai valsts finansēto publisko investīciju plānotais līmenis plāna darbības laikā ir augstāks nekā vidēja termiņa līmenis pirms plāna perioda.

Turklāt katrai no dalībvalstu reformu un investīciju saistībām, kas ir pamatā korekcijas perioda pagarināšanai, vajadzētu būt pietiekami detalizētai, ***sadalītai proporcionāli visā plāna aptvertajā periodā un vēlākais līdz korekcijas perioda beigām***, ar noteiktu termiņu un pārbaudāmai.

- Reformu un investīciju saistību apraksts ir skaidrs, un tajā ir sīki izklāstīti katras reformas un investīciju elementi, lai Komisija varētu novērtēt 2.1.–2.5. punktā minētos kritērijus, arī attiecībā uz to īstenošanu un uzraudzību.
- Reformas tiks īstenotas plāna darbības laikā.
- Investīcijas tiks īstenotas vēlākais līdz korekcijas perioda beigām.
- Valsts vidēja termiņa fiskālajā un strukturālajā plānā ir iekļauti skaidri un reālistiski, atbilstīgi un stabili rādītāji, kas ļauj pārbaudīt progresu reformu un investīciju saistību efektīvā īstenošanā.